

HOLSTEBRO KOMMUNE

Rådhuset • 7500 Holstebro

Anders Buur Nielsen
Ørvigvej 6
7570 Vemb

Dato: 10. maj 2016
Sagsnr.: 09.17.22-P19-20-15
Henv. til: Sidsel Nyborg
Natur og Miljø
Direkte tlf.: 96 11 78 09
Afdeling tlf.: 96 11 75 57
naturogmiljo@holstebro.dk
www.holstebro.dk

Tillæg nr. 1 til § 12 MILJØGODKENDELSE

af kvægbruget
Gørdingbjerg

Ørvigvej 6, 7570 Vemb
Beliggende på matr. nr. 13d og 13a m.fl., Mellembjerg, Gørding

MILJØGODKENDELSE MEDDELT I
HENHOLD TIL LOV NR. 868 AF 3. JULI
2015 OM MILJØGODKENDELSE M.V. AF
HUSDYRBRUG.

Indholdsfortegnelse

INDHOLDSFORTEGNELSE	2
STAMBLAD FOR HUSDYRBRUGET	4
IKKE TEKNISK RESUMÉ	5
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	6
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	7
GENERELLE FORHOLD	7
<i>Dokumentation</i>	<i>7</i>
<i>Udnyttelse af godkendelse</i>	<i>7</i>
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	7
<i>Det ansøgte husdyrhold</i>	<i>7</i>
<i>Stalde</i>	<i>7</i>
<i>Foder</i>	<i>8</i>
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	<i>9</i>
<i>Lugt</i>	<i>9</i>
<i>Miljø- og ressourcestyring</i>	<i>9</i>
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	9
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	<i>9</i>
<i>Sædskeerter og efterafgrøder</i>	<i>9</i>
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	10
KLAGEVEJLEDNING	10
OFFENTLIGGØRELSE	10
RETSBESKYTTELSE	12
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN	12
OPLYSNINGER OM GRUNDLAG FOR MILJØGODKENDELSEN	12
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	14
GENERELLE FORHOLD	14
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	<i>14</i>
<i>Lokalisering og planmæssige forhold</i>	<i>15</i>
<i>Landskabelige og kulturhistoriske områder</i>	<i>16</i>
<i>Alternative muligheder</i>	<i>17</i>
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	18
<i>Det ansøgte husdyrhold</i>	<i>18</i>
<i>Stalde</i>	<i>18</i>
<i>Valg af BAT-teknologi i staldanlæg</i>	<i>20</i>
<i>BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak</i>	<i>20</i>
<i>Ventilation</i>	<i>21</i>
<i>Rengøring af staldanlæg</i>	<i>21</i>
<i>Foder</i>	<i>21</i>
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	<i>21</i>
<i>Håndtering af gylle</i>	<i>22</i>
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning</i>	<i>22</i>
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	<i>23</i>
<i>Ammoniak</i>	<i>23</i>
<i>Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning</i>	<i>26</i>
<i>Lugt</i>	<i>26</i>
<i>Transport</i>	<i>27</i>
<i>Driftsforstyrrelser eller uheld</i>	<i>28</i>

<i>Renere teknologi og ressourcestyring</i>	29
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	31
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	31
<i>Udskiftning af udbringningsarealer</i>	33
<i>Sædskifte og efterafgrøder</i>	33
<i>Udbringning af husdyrgødning</i>	33
<i>Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer</i>	35
<i>Grundvand</i>	35
<i>Bilag IV-arter</i>	35
<i>Generelle betragtninger for Natura 2000-områder</i>	36
<i>Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer</i>	37
<i>Nitratudvaskning i det ansøgte projekt</i>	37
<i>Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)</i>	38
<i>Fosforudvaskningsrisiko i det ansøgte projekt</i>	39
<i>Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)</i>	43
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	45
BILAG	46
BILAG 1 – SITUATIONSPLAN	46
BILAG 2 – SITUATIONSPLAN - ALTERNATIV	47
BILAG 3 – OMKRINGBOENDE OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	48
BILAG 4 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING ANLÆG	49
BILAG 5 – GYLLETRANSPORTRUTER.....	50
BILAG 6 – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG.....	51
BILAG 7 – OVERSIGTKORT OVER UDSPREDNINGSAREALERNE	52
BILAG 8 – AREALER DEL 1/3	53
BILAG 9 – AREALER DEL 2/3	54
BILAG 10 - AREALER DEL 3/3	55
BILAG 11 – JORDBUNDSTYPER.....	56
BILAG 12 – LAVBUNDSAREALER, OPLAND OG DETAILAFVANDINGSFORHOLD	57
BILAG 13 – RISIKOOMRÅDER FOR FOSFORUDVASKNING (OKKERKLASSER)	58
BILAG 14 – NATUROMRÅDER I FORHOLD TIL UDSPREDNINGSAREALER.....	59
BILAG 15 – LANDSKABS- OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING UDSPREDNINGSAREALER	60
BILAG 16 – § 45 VURDERING FRA LEMVIG KOMMUNE	61
BILAG 17 – § 45 VURDERING FRA RINGKØBING SKJERN KOMMUNE.....	65
BILAG 18 – APPENDIKS 1 - NATURA 2000-VANDOPLAND NISSUM FJORD - STATUS FOR UDPEGNINGSGRUNDLAG SAMT FORUDSÆTNINGER FOR ANVENDELSE AF HUSDYRLOVENS BESKYTTELSESNIVEAU	75

Stamblad for husdyrbruget

Godkendelsesdato:	11-05-2016
Godkendelse hjemmel, lov nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.	Tillæg til § 12
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	ANDERS BUUR M NIELSEN
CVR-nr. / P-nr.	21307599 / 1005276592
Husdyrbrugets adresse	Ørvigvej 6, 7570 Vemb
Husdyrbrugets telefonnumre	97482050/21402867
Husdyrbrugets kontaktperson(er)	Anders Buur Nielsen
Husdyrbrugets e-mail:	andersbuur@tele.mail.dk
Matrikel	13d og 13a m.fl., Mellembj, Gørding
CHR	83093
Byggetilladelse	Såfremt dit projekt omfatter udvidelser i form af byggeri ombygning eller lignende, skal der forinden søges om byggetilladelse hos kommunen - Byggeri og Ejendomme.
Ejendomsnr.	6610179545
Husdyrgodkendelsesskema nummer	82283
Husdyrbrugets konsulent	Jakob Altenborg, Miljø & Natur, jakob@miljoeognatur.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Kirkestræde 11, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63
Sagsnummer	09.17.18-P19-35-15

Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 03-12-2015 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrbruget på Ørvigvej 6, 7570 Vemb. Husdyrbruget bliver større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹. Husdyrbruget er ikke omfattet af reglerne for IED, jf. IE-direktivet.

Ændringen meddeles som tillæg nr. 1 til eksisterende miljøgodkendelse af 30-09-2010. Forhold der ikke ændres, er ikke behandlet i nærværende tillæg og skal fortsat læses i eksisterende godkendelse af 30-09-2010.

Udkast til miljøgodkendelse har været i 3 ugers høring i perioden fra den 15-04-2016 til den 06-05-2016.

I tillæg til eksisterende miljøgodkendelse er det hensigten at øge antal malkende køer på ejendommen og øge arealet til opdrættet og plads ved foderbordet for malkekøerne. Holstebro Kommune foretager alle vurderinger efter ansøgningskemaet 82283 i www.husdyrgodkendelse.dk.

Dyreholdet udvides fra de nuværende 286,08 til 324,50 DE fordelt på 189 køer, 34 småkalve (0-6 mdr.), 101 opdræt (6-24 mdr.), 95 tyrekalve (40-60 kg), alle af tung race og 3 heste (500-700 kg). I forbindelse med udvidelsen etableres der ca. 450 m² ny tilbygning syd eller vest for den eksisterende kviestald og etablering af 450 m² udendørs foderbord med fast drænet gulv nord for kostalden. Mælkeproduktionen forventes at stige til 10.500 EKM (energikorrigeret mælk).

Alle udspretningsarealer ligger udenfor nitratklasse. Ingen af arealerne ligger inden for nitratfølsomt indvindingsområde.

¹ Lov nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Meddelelse om godkendelse

Tillægget til miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der gælder for udvidelse af husdyrbruget.

Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af §§ 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter, der hører under husdyrbruget. Der drives ikke bivirksomhed på husdyrbruget.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion af 189 malkekøer (tung race, 10.500 kg EKM), 34 småkalve (0-6 mdr., tung race), 101 kvier (6-24 mdr., tung race), 95 tyrekalve (40-60 kg, tung race) og 3 heste (500-700 kg) svarende til i alt 324,50 DE, på husdyrbruget matr. nr. 13d og 13a m.fl., Mellembj, Gørding, beliggende Ørvigvej 6, 7570 Vemb. Samtidig med udvidelsen ønskes opført en tilbygning til kviestalden på 450 m² i vestlig eller sydlig retning fra kostalden og etablering af 450 m² udendørs foderbord med fast drænet gulv på nordsiden af kostalden.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Miljøgodkendelsen er delt op i en særlig godkendelse af anlæg (bygninger, dyrehold, gødningsanlæg og andre faste installationer) og en særlig godkendelse af arealerne. Arealgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede udbringningsarealer under husdyrbruget samt aftaler om afsætning af husdyrgødning til tredjemand. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden. Under generelle vilkår er stillet vilkår, der er gældende for både anlægs- og arealdelen.

På Holstebro Kommunes vegne

Sidsel Nyborg
Agronom

Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

Dokumentation

1. Vilkår 8, 14, 21, 31, 32, 35, 36, 37, 38, 41 og 49 i eksisterende miljøgodkendelse af 30-09-2010 ophæves ved ibrugtagning af tillæg.

Udnyttelse af godkendelse

2. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen.
3. Det ansøgte skal etableres som et samlet projekt, og delvis udnyttelse af miljøgodkendelsen kan kun ske efter afgørelse fra Holstebro Kommune.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Den godkendte produktion gælder antallet af dyr (indenfor de angivne alders- eller vægtintervaller).

4. Husdyrbruget har pr. planår (1/8-31/7) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyreart og dyretype	Dyrehold	
	Antal	DE
Malkekøer, 10.500 kg EKM	189	267,08
Småkalve (0-6 mdr.)	34	9,19
årsopdræt (6-24 mdr.)	101	45,68
Tyrekalve (40-60 kg)	95	1,24
Heste (500-700 kg)	3	1,30
I alt		324,50

Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet som ansøgt i Skema 3. Dyreholdet skal opgøres for hvert planår. Nedgang i mælkeydelse må ikke omsættes til flere dyr.

Stalde

5. Stalde skal etableres og drives med følgende indretning og systemer:

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Ansøgt drift		Staldsystem
		Antal	DE	
Eksist. kostald	Malkekøer (10.500 kg mælk),	120	169,58	Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning

Kommentar [ol]: Nedgang i mælkeydelse må ikke omsættes til flere dyr. Hvis der i ansøgningen tages højde for at en besætning har en højere mælkeydelse end normen så stiger antallet af DE, men stigningen i DE giver ikke ekstra ammoniak, kvælstof eller P i gødningen. Vilkåret stilles for at sikre, at de ekstra DE som følge af mælkekorrektionen ikke omsættes til rigtige køer på et senere tidspunkt er det vigtigt at vilkåret stilles. Normen for mælkeydelse fremgår af ansøgningskemaet.

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Ansøgt drift		Staldsystem
		Antal	DE	
	tung race			hver 2. time
Ungdyrstald	Kvieopdræt (6-24 mdr.), tung race	101	45,68	Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time
	Malkekøer, (10.500 kg mælk), tung race	35	49,46	Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time
	Malkekøer, (10.500 kg mælk), tung race	14	19,78	Dybstrøelse hele arealet
Kalvehytter	Småkalve (0-6 mdr.)	34	9,19	Dybstrøelse hele arealet
	Tyrekalve (40-60 kg)	95	1,24	Dybstrøelse hele arealet
Gl. kostald	Heste (500-700 kg)	3	1,30	Dybstrøelse hele arealet
Tilbygning	Malkekøer (10.500 kg mælk), tung race	20	28,26	Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time
I alt			324,50	

- I alle dybstrøelsesafsnit skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.
- Der skal i tilbygningen til kviestalden etableres skrabe anlæg på det faste gulv. Skrabe anlægget til fjernelse af husdyrgødning skal skrabe staldgulvet mindst hver 2. time – svarende til mindst 12 gange i døgnet.
- Skrabere i tilbygningen til kviestalden skal forsynes med timer. Skrabere skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end en uge. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraber/robotskraber er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.”

Foder

- Foderrationen skal indeholde min. 25 % græsmarksafgrøder i totalrationen for alle dyregrupper.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Lugt

10. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde, gødningsoplæg m.v., der vurderes at være væsentligt større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Miljø- og ressourcestyring

11. Husdyrbruget skal minimum en gang årligt føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

12. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer, der fremgår af bilag 8-10.

Der må maksimalt tilføres husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 324,48 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af Skema 10, og således at der på husdyrbrugets udbringningsareal ikke udbringes mere end 2,3 DE/ha.

Der må ikke udbringes andre former for organisk gødning eller lignende på udbringningsarealerne.

Sædskifter og efterafgrøder

13. Der skal hvert år etableres 1 % efterafgrøder ud over de til enhver tid gældende lovpligtige efterafgrødekrav. Dvs. at der på bedriften skal dyrkes 71 % med roer, græs eller græsefterafgrøder i stedet for det normale krav på 70 %. De ekstra pligtige efterafgrøder skal fremgå af gødningsregnskabet til Naturerhvervsstyrelsen. (Græsarealer i omdrift må kun pløjes i perioden 1. marts til 1. juni.)

Kommentar [OL]: Kun relevant ved ekstra afgrøder på K12-sædskifter

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald kan klage over afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Fristen for at klage over afgørelsen er den 08-06-2016.

Klagen skal sendes digitalt. Hvis du er borger, skal du klage via borger.dk, og hvis du er virksomhed eller forening, skal du klage via virk.dk. Du skal logge ind med NemID. Når du er logget ind, kan du søge på "Klag til Natur- og Miljøklagenævnet", hvor du bliver guidet igennem klageprocessen. Det koster 500 kr. i klagegebyr at få behandlet klagen.

Aktindsigt

Der er mulighed for at se det materiale, der er indgået i sagens behandling. Reglerne for hvilket materiale kommunen må udlevere er fastlagt i forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Søgsmål

Afgørelsen kan prøves ved domstolene. Dette forudsætter, at sagen er indbragt for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet.

Fritagelse for brug af klageportal

Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Holstebro Kommune, der sender anmodningen videre til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Anders Buur Nielsen, Ørvigvej 6, 7570 Vemb (ansøger).
- Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:
- Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, P-nr: 1002121278 - (Interesseorganisation)
- Sundhedsstyrelsen Embedslægeinstitutionen Nord, CVR: 12070918, P-nr: 1003398533 - (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, CVR: 45812510, P-nr: 1001874009 - (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945 - (Interesseorganisation)

- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823 - (Interesseorganisation)
- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Jens Ole Nielsen, Hagevej 14, 6990 Ulfborg, (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, P-nr: 1001712827 - (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening - Vestjylland, CVR: 29287112, P-nr: 1011976545 - (Interesseorganisation)
- Det Økologiske Råd, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784 - (Interesseorganisation)
- Holstebro Museum, CVR: 34744866, P-nr: 1018099531 - (Myndighed)
- Jakob Altenborg, Miljø & Natur, jakob@miljoeognatur.dk (ansøgers rådgiver)
- Erling Hedegaard Kristensen, Søndergårdsvej 3, 7570 Vemb (nabo)
- Svend Erik Vium, Sønder Alle 16, 7500 Holstebro, ejer af Ørvigvej 3, 7570 Vemb (nabo)
- Jens Peder Tanderup, Ørvigvej 4, (nabo og bortforpagter)
- Simon Galsgaard, Fjordvejen 18, 7570 Vemb (bortforpagter)
- Inge Elisabeth og Egon Sønderby, Ørvigvej 5, 7570 Vemb (nabo og bortforpagter)
- Elderina og Cornelis van Santen, Fjordvejen 7, 7570 Vemb (bortforpagter)
- Bent Øllgaard Ørts, Gørdingvej 15, 7570 Vemb (bortforpagter)
- Christian Mechlenburg Nielsen, Ølstrupvej 22, 6950 Ringkøbing, (bortforpagter)
- Lemvig Kommune, teknik@lemvig.dk (§ 45 høringspart)
- Ringkøbing-Skjern Kommune, land.by.kultur@rksk.dk, (§ 45 høringspart)

I perioden 15-04-2016 til 06-05-2016 har forslag til afgørelse været sendt i offentlig høring hos nedenstående:

- Anders Buur Nielsen, Ørvigvej 6, 7570 Vemb (ansøger).
- Jakob Altenborg, Miljø & Natur, jakob@miljoeognatur.dk (ansøgers rådgiver)
- Erling Hedegaard Kristensen, Søndergårdsvej 3, 7570 Vemb (nabo)
- Svend Erik Vium, Sønder Alle 16, 7500 Holstebro, ejer af Ørvigvej 3, 7570 Vemb (nabo)
- Jens Peder Tanderup, Ørvigvej 4, (nabo og bortforpagter)
- Simon Galsgaard, Fjordvejen 18, 7570 Vemb (Bortforpagter)
- Inge Elisabeth og Egon Sønderby, Ørvigvej 5, 7570 Vemb (bortforpagter)
- Elderina og Cornelis van Santen, Fjordvejen 7, 7570 Vemb (bortforpagter)
- Bent Øllgaard Ørts, Gørdingvej 15, 7570 Vemb (bortforpagter)
- Christian Mechlenburg Nielsen, Ølstrupvej 22, 6950 Ringkøbing, (bortforpagter)
- Lemvig Kommune, teknik@lemvig.dk (§ 46 høringspart)
- Ringkøbing-Skjern Kommune, land.by.kultur@rksk.dk, (§ 46 høringspart)

I 3 ugers nabohøringen er der indkommet bemærkninger fra følgende:

- (ingen bemærkninger modtaget)

Retsbeskyttelse

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Ørvigvej 6, 7570 Vemb samt de udspretningsarealer (ejede og forpagtede), der er nævnt og behandlet i ansøgningen.

I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 40 i bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i 2024.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den 11-05-2016. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Denne godkendelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra offentliggørelse.

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og bl.a. følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder

- Vejledning nr. 4/1997 om godkendelse af husdyrbrug
- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav
- Vejledning nr. 1/2005 om rotter
- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002
- IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003
- Skadedyrslaboratoriet: Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr
- Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og forordninger – hvis disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt. Dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang, det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter blive vurderet iht. ovenstående i det omfang, det er relevant.

Ansøger og ejerforhold

Inge Elisabeth Nedergård Bjerg og Anders Buur Nielsen ejer og driver husdyrbruget på Ørvigvej 6, 7570 Vemb under CVR nr. 21307599. Husdyrbruget drives som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for samdrift med andre ejendomme,

herunder andre ejede ejendomme. Den drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er Anders Buur Nielsen. Den drifts- og miljøansvarlige har pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

Lokalisering og planmæssige forhold

Bedriften ligger cirka 3 km vest for Vemb byzone. Husdyrbruget beliggenhed fremgår af bilag 1.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.
Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
Kommuneplan: Husdyrbruget er beliggende i jordbrugsområde.

Skema 1. Lokalisering og planmæssige forhold.

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste nabo, byzone m.v.:	Afstand
Nærmeste nabo (Søndergårdsvej 3) – krav 50 meter	>400 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde Vemb - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	3 km
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende, byudviklingsområde i Vemb - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	3 km
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren, Fjordvejen 3, 7570 Vemb - vurdering indenfor 300 meter	1,5 km

Afstand fra hele anlægget til nærmeste naturområder:	Afstand
Kategori 1-natur - ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (krav 10 m)	1,5 km
Kategori 2-natur ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder (krav 10 m)	1,4 km

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg (krav 25 m) - ny tilbygning til kviestald, alternativ 1 - ny tilbygning til kviestald, alternativ 2 - nyt udendørs foderbord	70 m 40 m 30 m
Almene vandforsyningsanlæg (krav 50 m) - ny tilbygning til kviestald, alternativ 1 - ny tilbygning til kviestald, alternativ 2 - nyt udendørs foderbord	> 100 m > 100 m > 100 m
Vandløb, grøft, dræn og søer >100 m ² (krav 15 m) - ny tilbygning til kviestald, alternativ 1 - ny tilbygning til kviestald, alternativ 2 - nyt udendørs foderbord	186 m 216 m 226 m
Offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 m) - ny tilbygning til kviestald, alternativ 1 - ny tilbygning til kviestald, alternativ 2 - nyt udendørs foderbord	135 m 73 m 73 m
Levnedsmiddelvirksomhed (krav 25 m) - ny tilbygning til kviestald, alternativ 1	> 100 m

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
- ny tilbygning til kviestald, alternativ 2	> 100 m
- nyt udendørs foderbord	> 100 m
Beboelse på samme ejendom (krav 15 m)	
- ny tilbygning til kviestald, alternativ 1	92 m
- ny tilbygning til kviestald, alternativ 2	87 m
- nyt udendørs foderbord	76 m
Naboskel (krav 30 m)	
- ny tilbygning til kviestald, alternativ 1	126 m
- ny tilbygning til kviestald, alternativ 2	73 m
- nyt udendørs foderbord	77 m

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget, inkl. tilbygningen til kviestalden og det udendørs foderbord opfylder afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.
- § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, hede større end 10 ha, overdrev, større end 10 ha, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer) beliggende indenfor international naturbeskyttelsesområder).
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindingsanlæg offentlig og privat fællesvej og egen beboelse.

Landskabelige og kulturhistoriske områder

Vurdering i forhold til anlægget

Ejendommen ligger i det åbne land ca. 3 km vest for Vemb tæt ud til kysten nord for Felsted Kog.

Ejendommen ligger i landskabskarakterområdet kaldet Kystflade Nissum Fjord og Husby Sø. Landskabet er især karakteriseret ved et fladt terræn præget af kunstigt tørlagte arealer omkring Nissum Fjord og Husby Sø. Det overvejende lavtliggende terræn er gennemskåret af afvandingsgrøfter og kanaler. Arealanvendelsen domineres af intensivt dyrkede marker, der delvist afgrænses af læhegn. Bebyggelsesmønsteret tegnes i nærområdet af landbrugsejendomme og fritliggende boliger spredt i området. Landskabet rummer både stor skala, til mellem og lille skala. Vid udsigt opleves overvejende helt tæt på fjorden, særligt fra tangen ud mod fjorden og fra kystområdet mellem Nørre Fjand og Felsted Huse. Landskabet opleves moderat forstyrret af vindmøller, som i det flade landskab kan synes overalt. I området er afgrænset to delområder, som adskiller sig væsentligt fra hovedkarakteren i det resterende landskabskarakterområde.

Ejendommen ligger inden for et område, der i kommuneplan 2013 er udpeget til bevaringsværdigt landskab pga. nærheden til fjorden og inden for kystnærhedszonen. Ejendommen ligger uden for øvrige beskyttelseslinjer, fredninger, kirkezoner eller kulturhistoriske områder.

Der er søgt om at etablere en tilbygning på 450 m² til en eksisterende kviestald og 450 m² udendørs foderbord med fast drænet gulv nord for kostalden. De bygningsmæssige udvidelser sker i direkte tilknytning til eksisterende bygningsmasse og vil ikke væsentlig ændre den landskabelige fremtoning i forhold til eksisterende.

Det vurderes, at det ansøgte ikke vil være en væsentlig ændring i forhold til eksisterende forhold. Tilbygningerne holdes inden for eksisterende randbeplantning og vil visuelt ikke virke markant. Hvis der bliver behov for at fælde eksisterende læhegn/randbeplantning, anbefales det, at disse reetableres.

Vilkår om vedligeholdelse af læhegn i hovedgodkendelsen er stadig gældende.

Vurdering i forhold til arealer

Beskyttede fortidsminder

Ingen af markerne ligger pt. indenfor beskyttelseszonerne for beskyttede fortidsminder i form af gravhøje og lignende.

På mark nr. 17-1 er der registreret et ikke fredet fortidsminde (overpløjede gravhøje) umiddelbart syd for bygningerne på Ørvigvej 5. Dybdepløjning på arealerne frarådes derfor. Findes der fortidsminder på arealerne er disse omfattet af Museumslovens § 27, stk. 2, der påbyder standsning af jordarbejde samt anmeldelse af fortidsminde fund til Holstebro Museum, der er nærmeste kulturhistoriske museum med arkæologisk ansvarsområde.

Beskyttede diger

I tilknytning til udbringningsarealerne er der ikke registreret diger. Holstebro Kommune vurderer samlet, at den ansøgte arealdrift ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

Der vurderes ikke at være væsentlige landskabelige forringelser som følge af projektet.

Alternative muligheder

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser, der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres: 0-alternativet er lig med den eksisterende produktion. En statisk tilstand er oftest ikke et udtryk for noget positivt, da der er ensbetydende med at hjulene er gået i stå. Dette er også tilfældet i landbruget. Det er derfor uundgåeligt, at landbruget hele tiden ændres i takt med omgivelserne.

I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene. Inden for landbrugerhvervet er det en realitet, at landmanden står over for faldende afregningspriser i forhold til inflationen samtidigt med, at omkostningerne stiger. Der skal således produceres et stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt, at produktionen løbende skal optimeres og udvides.

Hvis produktionen ikke optimeres, smuldrer det økonomiske grundlag for virksomheden. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen med de personlige og samfundsmæssige konsekvenser, det giver.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Husdyrbruget drives konventionelt med nedenstående produktionsstørrelse (Skema 2) i de staldsystemer, der er angivet i Skema 3:

Skema 2. Produktionsstørrelse.

Dyreart og dyretype	Tilladt produktion		Ansøgt produktion	
	Antal	DE	Antal	DE
Malkekøer (10.500 kg EKM), tung race	150	207,34	189	267,08
Småkalve (0-6 mdr.), tung race	150	40,54	34	9,19
Årsopdræt (6-26 mdr.), tung race	60	38,19	101	45,68
Tyrekalve, tung race (40-60 kg)	0	0,00	95	1,24
Heste (500-700 kg)	3	1,30	3	1,30
I alt		286,08		324,50

Produktionsniveau

Produktionsniveauet ligger stabilt hen over året, og der forventes ikke varierende belastning fra husdyrproduktionen i løbet af året. Almindelige sæsonudsving, naturlige produktionsudsving samt tilpasninger pga. sygdom og lignende kan ske og accepteres.

Det vurderes, at det er hensigtsmæssigt at tage udgangspunkt i et fleksibelt produktionsniveau for husdyrbruget, da husdyrbruget kun har kvæg, og da produktionens lønsomhed skønnes at kunne maksimeres ved at have et fleksibelt produktionsniveau.

Udnyttelse af produktionsniveau

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Stalde

Udvidelsen af dyreholdet fremgår af Skema 3, hvor antallet af dyr i nudrift og ansøgt drift samt staldsystem og BAT-niveau fremgår. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af Bilag 2.

Skema 3. Husdyrholdets sammensætning i relation til dyretyper, antal, stipladser og staldsystem og BAT-niveau.

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Nudrift drift		Staldsystem og BAT-niveau		
		Antal	DE	Antal	DE	
Kostald 2004	Malkekøer (10.500 kg EKM)	0	0,00	120	169,58	Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time
	Malkekøer (10.120 kg EKM)	145	200,43	0	0,00	Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time
	Malkekøer (10.120 kg EKM)	5	6,91	0	0,00	Dybstrøelse (hele arealet)
Ungdyrstald 2009	Årsopdræt	0	0,00	101	45,68	Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time
	Malkekøer (10.500 kg EKM)	0	0,00	14	19,78	Dybstrøelse (hele arealet)
	Malkekøer (10.500 kg EKM)	0	0,00	35	49,46	Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time
Kalvehytter	Småkalve (0-6 mdr.)	0	0,00	34	9,19	Dybstrøelse (hele arealet)
	Tyrekalve (40-60 kg)	0	0,00	95	1,24	Dybstrøelse (hele arealet)
Gl. kostald	Småkalve (0-6 mdr.)	150	40,54	0	0,00	Dybstrøelse (hele arealet)
	Årsopdræt (25-28 mdr.)	60	38,19	0	0,00	spaltegulvsbokse
	Heste (500-700 kg)	0	0,00	3	1,30	Dybstrøelse (hele arealet)
Ny tilbygning	Malkekøer (10.500 kg EKM)	0	0,00	20	28,26	Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time
			286,08		324,50	

I forbindelse med udvidelsen opføres en ny tilbygning på 450 m² enten vest eller syd for til den eksisterende kviestald og et udendørs foderbord nord for kostalden, jvf. bilag 2.

Valg af BAT-teknologi i staldanlæg

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel og mærke afvejet på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Samlet vurderes det, at gødningshåndtering i eksisterende stalde m.v. er tilfredsstillende, såfremt denne til enhver tid følger bestemmelserne i lovgivningen.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund vil der ikke blive stillet skærpende vilkår for staldgulve og gyllekanaler ud over det ovenfor nævnte.

Kommentar [bdb]: Overvej om der evt. skal stå noget om evt. BAT-planer for eksisterende staldafsnit.

BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak

Skema 4. Beregning af BAT niveau for husdyrbruget.

Dyretype	antal dyr	korrektionsfaktor	BAT-niveau	maksimal N-udledning
Malkekøer, Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time, eksisterende stald	155	1	7,31 kg N/dyr	1.133 kg N
Malkekøer, dybstrøelse, eksisterende stald	14	1	10,04 kg N/dyr	140 kg N
Malkekøer, Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time, ny tilbygning	20	1	7,75 kg N/dyr	155 kg N
Kvier (6-24 mdr.), Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time, eksisterende stald*	101	0,949	3,99 kg N/dyr	382 kg N
Småkalve (0-6 mdr.)	34	1	1,89 kg N/dyr	64 kg N
Tyrekalve (40-60 kg)	95	1	0,82 kg N/dyr	9 kg N
Heste (500-700 kg)	3	1	8,03 kg N/dyr	24 kg N
Samlet emissionsgrænseværdi				1.907 kg N

Forudsætninger for ovenstående beregninger

Kvierne kælver ved ca. 24 måneders alderen og emissionsgrænseværdierne er derfor korrigeres med følgende faktor*: $((6+24) \times 0,0729 + 1,93) / 4,34 = 0,949$

*type 1 korrektionsformel for planåret 2015/2016

Af ovenstående Skema 4 fremgår en beregning af den samlede maksimale ammoniakfordampning, som må udledes fra husdyrbrugets stalde og lagre i henhold til Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier for malkekvæg.

Den ansøgte totale udledning er 1.892 kg N og overholder således det beregnede BAT emissionsniveau, som er 1.907 kg N. Der stilles vilkår, som sikrer, at de anvendte ammoniakreducerende teknologier implementeres. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lager overholder kravet om anvendelse af BAT.

Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle stalde. Idet staldventilationen er naturlig er den kun forbundet med et minimalt energiforbrug. Holstebro Kommune vurderer naturlig ventilation som værende BAT i de pågældende stalde.

Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på husdyrbruget, skal dette forinden vurderes iht. principperne for BAT, og forhold omkring bl.a. støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås.

Rengøring af staldanlæg

Stalde rengøres efter behov. Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Foder

Der er ansøgt om at anvende min. 25 % græs i grovfoderrationen. Herved nedsættes ammoniakreduktionskravet til 15 %. Der stilles vilkår til andel græs i grovfoderrationen.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt beregninger af produceret mængde gylle, bliver der efter udvidelsen opsamlet ca. 6.002 m³ gylle samt 700 m³ afløb fra ensilagepladser og vaskevand, svarende til en opsamlet mængde på 6.702 m³.

I nedenstående Skema 5 angives gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Skema 5. Gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget.

Opbevaringsanlæg	Byggeår	10 års beholderkontrol	Før ændring	Efter ændring
			Kapacitet [m ³]	Kapacitet [m ³]
Gyllebeholder I	2001	2011	3.000	3.000

Gyllebeholder lejet (Ørvigvej 4)	1988	2014	0	800
Gyllebeholder lejet	-	-	0	1.300
Ajlebeholder	1979	-	81	81
Fortank	1980	-	40	40
Fortank	2011	-	80	80
Samlet opbevaringskapacitet:			3.201	5.301

På husdyrbruget er der en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til ca. 9,5 måneders produktion. Husdyrbruget skal, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, mindst råde over en opbevaringskapacitet svarende til mindst 6 måneders tilførsel, om end opbevaringskapaciteten skal være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt. Dette betyder reelt, at et husdyrbrug skal råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Naturligt flydelag

Gyllebeholderne drives med naturligt flydelag, og der skal derfor føres logbog i overensstemmelse med gældende regler. For at optimere kontrol med beholdernes tæthed m.v. og imødegå forurening som følge heraf, stilles der i hovedgodkendelsen vilkår til årlig inspektion inklusiv dokumentation i driftsjournal.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.
- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår leves op til BAT.

Håndtering af gylle

Håndtering af gylle er uændret i forhold til eksisterende miljøgodkendelse. Der er dog etableret en ny fortank på 80 m³ og der er lejet yderligere gyllebeholderkapacitet.

Påfyldning af gyllevogne

Da der kan benyttes gyllevogne, med påmonteret pumpe og returløb, er det ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne og lignende, foregår på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Der er i hovedgodkendelsen fastsat vilkår om, at såfremt der opstår risiko for spild ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning

Som hovedregel skal fast husdyrgødning (inkl. dybstrøelse) opbevares i en mødding med fast bund og afløb. Komposteret dybstrøelse må dog opbevares i marken såfremt tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti. Dybstrøelse, der har ligget i stald i 3-4 måneder i gennemsnit, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.

Det vurderes, at opbevaring af dybstrøelseskompost i markstakke er en dårlig ide på store husdyrbrug, da store mængder dybstrøelse i markstakke let vil kunne give anledning til punktkildeforurening eller gener i form af lugt eller fluer. Opbevaring af dybstrøelse på en møddingsplads nær staldanlæggene sikrer, at møddingen hyppigere bliver kontrolleret mht. lugt og fluer eller anden utilsigtet forurening, end hvis stakkene lå væk fra ejendommen i markstak.

På dette husdyrbrug er der tale om opbevaring af dybstrøelse svarende til ca. 486 m³, hvoraf en stor del kan opbevares på møddingspladsen, som har en kapacitet på 300 m³.

Dette er behandlet i eksisterende miljøgodkendelse.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Ammoniak

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at være på 1.892 kg/år, hvilket er en meremission på 103 kg N / år i forhold til førsituationen.

Skema 6. Ammoniakfordampning fra husdyrbrugets staldanlæg.

Beskrivelse	N-emission
Emission fra stalde omfattet af kravet om 15 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	0 kg N / år
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	1.187 kg N / år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	205 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	464 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	35 kg N / år
Samlet emission efter udvidelse og min 15 % reduktion	1.892 kg N / år
Meremission	103 kg N / år

Jf. ansøgningskema 82283 er husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for ammoniak overholdt.

Der stilles vilkår til, at fodrationen skal indeholde min. 25 % græsmarksafgrøder i totalrationen for alle dyregrupper.

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)

Ejendommen ligger netop indenfor grænserne for EF- habitatområde nr. 58 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 38, Nissum Fjord.

Der skal dog ikke foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000 området, jf. bekendtgørelse nr. 1828 af 16. december 2015 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter. Det skyldes, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre projekter vurderes at kunne påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Af arterne på udpegningsgrundlaget for EF-fuglebeskyttelsesområdet vil markerne omkring ejendommen kunne anvendes til fouragering for pibe- og sangsvane, kortnæbbet gås og bramgås. Omfanget kendes ikke, men er formodentlig begrænset, da der er tale om relativt små marker med levende hegn. Da der er tale om tilbygninger til eksisterende bygninger, kan en negativ effekt udelukkes.

Vurderingerne vedr. naturtyperne på udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdet (kategori 1 natur) samt bilag IV-arter følger herunder.

Ejendommen ligger netop indenfor grænserne for EF- habitatområde nr. 58 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 38, Nissum Fjord.

De nærmeste områder i forhold til ejendommen er dog marker, rørskov og fersk eng, som ikke er kortlagt som habitatnaturtyper. Naturearealerne fremgår af bilag 14.

Det nærmeste område med kortlagt habitatnaturtype er et større område med kortlagt strandeng (naturtype 1330) ca. 1,2 kilometer vest for ejendommen. Beregninger viser her en kvælstofdeposition på 0,0 kg N/ha/år fra den samlede ejendom efter udvidelsen.

Ca. 1,5 kilometer mod sydøst er kortlagt et overdrevsområde (naturtype 6230), som vurderes at være betydeligt mere kvælstoffølsomt end strandengen. Der er tale om et 3,2 ha stort, surt overdrevsareal på indlandsklitter ved Nørre Vosborg med en vegetation af forholdsvis almindelige arter som knold-ranunkel, kornet stenbræk, samt eng- og dunet havre. Naturtilstanden er bedømt til III – moderat tilstand. Tålegrænsen er her 10-20 kg N/ha/år, og med en baggrundsbelastning omkring 12 kg N/ha/år kan den være overskredet.

Der er ikke foretaget beregninger af kvælstofdepositionen her, men derimod i et overdrevspunkt lidt længere mod nord, som ligger lidt nærmere ejendommen (se nedenfor under kategori 2 natur). Beregninger viser her en kvælstofdeposition på 0,0 kg N/ha/år fra udvidelsen og 0,1 kg N/ha/år fra den samlede ejendom efter udvidelsen.

Reglerne for kategori 1 natur er dermed overholdt, og Holstebro Kommune venter ingen eller kun en helt ubetydelig negativ effekt af kvælstofemissionen fra ejendommen på de nærmest liggende Natura 2000-områder.

Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2 natur)

Øst for ejendommen i en afstand af ca. 1,4 kilometer fra bygningerne er registreret et større overdrevsareal, som dermed er det nærmest liggende naturareal, der er omfattet af reglerne for kategori 2 natur.

Der er tale om et ca. 12,5 ha stort sammenhængende overdrevsområde, som ligger på indlandsklitter. Området er domineret af græsser, men dele er domineret af rensdyrlav eller mosser. Ved en botanisk gennemgang af overdrevet i 2014 blev fundet mange arter typiske for sure overdrev, men ingen sjældne arter. Lokaliteten er kvælstoffølsom med en tålegrænse på 10-20 kg N/ha/år.

Beregninger viser en højeste totaldeposition i dette område på 0,1 kg N/ha/år, og reglerne for kategori 2 natur er dermed overholdt.

Holstebro Kommune venter ingen eller kun en helt ubetydelig negativ effekt af kvælstofemissionen fra ejendommens drift på de nærmest liggende områder med kategori 2 natur.

Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3 natur)

Det nærmeste naturområde i forhold til ejendommen, som kan tænkes at være omfattet af reglerne for kategori 3 natur, er et moseområde nær udløbet af Storå ca. 1 km øst for ejendommen.

Der er ikke foretaget beregninger af kvælstofdepositionen her, men derimod i adskillige punkter nærmere ejendommen. Meremissionen fra udvidelsen er i øvrigt lav, 103 kg N/år.

Der vurderes ikke at være særligt ammoniakfølsomme skove nær ejendommen, og reglerne for kategori 3 natur er således overholdt.

Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer, der grænser op til ammoniakfølsomme naturområder, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav. Dette kan være vilkår om nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

Udbringningsarealer for husdyrgødning

Ingen af de angivne udbringningsarealer for husdyrgødning er registreret som beskyttede i henhold til naturbeskyttelseslovens §3.

Mange af udbringningsarealerne ligger i internationalt naturbeskyttelsesområde, og er dermed omfattet af naturbeskyttelseslovens § 19 b – læs mere på:

<http://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/natura-2000/anmeldeordning-i-natura-2000-omraader/>

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har bl.a. til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme væsentlige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og naboejendomme.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning. Det er i Skema 7 angivet, hvilken af de to modeller der giver den længste geneafstand.

Skema 7. Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'.

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand ansøgt drift	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	77 meter (FMK)	77 meter (FMK)	73 meter (FMK)	---	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	159 meter (ny model)	175 meter (ny model)	164 meter (ny model)	---	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	244 meter (FMK)	244 meter (FMK)	232 meter (FMK)	3.326 meter (FMK)	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Samlet vurdering for lugt

Vemb er den nærmeste by, og den ligger over 3 km fra anlægget. Fjordvejen 1a, der er den nærmeste samlede bebyggelse, ligger ca. 1,5 km fra anlægget, mens Søndergårdvej 1, der er den nærmeste nabo, ligger over 400 meter fra anlægget.

Beregningerne viser, at genekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er overholdt efter beregningsmodellerne.

Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. På baggrund heraf vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener hos de omkringboende.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da gyllebeholderne er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. det stillede vilkår i hovedgodkendelsen kræve udført lugtmålinger, og at der gennemføres projekter for at afhjælpe lugtgenerne.

Transport

Af den eksisterende miljøgodkendelse fremgår, at de fleste gylletransporter kan transporteres direkte ud i marken. Naboarealer der tidligere var gylleaftaler er fremover forpagtet. Antallet af gødnings – og fodertransporter vil stige efter udvidelsen

Skema 8. Oversigt over antallet af årlige transporter.

Type	Antal transporter			
	før udvidelse		efter udvidelse	
	Lastbil	Traktor	Lastbil	traktor
Indkøbte foderstoffer	18	0	20	0
Fyrings- og dieselolie	5	0	6	0
Husdyr til/fra husdyrbruget	40	0	40	0
Mælk	183	0	183	0
Husdyrgødning	0	217	0	296
Grovfoder / ensilage	0	125	0	160
Døde dyr	52	0	52	0
Andre (erhvervsaffald)	52	0	52	0
Antal transporter i alt	350	342	353	456

Vurdering af transporter

Antallet af gødningstransporter med traktor vil blive forøget. Dette skyldes primært, at det har været nødvendigt at indgå forpagtningsaftaler og gylleaftaler, der ikke ligger i tilknytning til husdyrbruget, hvorimod husdyrbrugets egne jorde ligger i tilknytning til husdyrbrugets anlæg.

Idet transporterne normalt ligger i dagtimerne og ikke har karakter over, hvad der er normalt forekommende for lastvogne og traktorer, forventes det, at støjen ikke vil være væsentligt belastende for omgivelserne.

Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan støjen herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Rengøring af offentlig vej

Herudover skal det bemærkes, at der ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselens ophør, jvf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

BAT i forbindelse med transport er bl.a.:

- at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget lever op til kravet om BAT, og at transporterne kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Mulige uheld anses at være spild af olie-/ kemikalieprodukter samt gyllespild og – uheld osv.

Overpumpning af gylle

Overpumpning sker vha. traktorpumpe under konstant tilsyn. Der vil i miljøgodkendelsen ikke blive stillet vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lign. i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning.

Beredskabsplan

Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. gylleudslip og brand. Der er tidligere udarbejdet en beredskabsplan, som løbende skal holdes opdateret.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Beredskabsplanen skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip.

BAT er bl.a.:

- at husdyrbruget har en beredskabsplan, der skal benyttes i tilfælde af uheld eller lignende på husdyrbruget,
- at alle, der arbejder på husdyrbruget, er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved hvor den kan findes,
- at beredskabsplanen hænges op synligt flere steder på husdyrbruget,
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til husdyrbrugets drift.

Renere teknologi og ressourcestyring

Miljø- og ressourcestyring bygger på et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Forbruget af ressourcer på husdyrbruget består primært af vand, el og olie, jf. Skema 9:

Skema 9. Husdyrbrugets ressourceforbrug.

Type	Forbrug før udvidelse	Forventet forbrug efter udvidelsen	Ændring
EL forbrug [kWh]	220.000	260.000	40.000
Vand [m ³]	5.250	6.350	1.100
Olie [liter]	20.000	22.000	2.000

Det er oplyst, at forbrug af vand, energi og olie registreres i husdyrbrugets driftsregnskab. Desuden udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres. Der vil i overensstemmelse hermed blive stillet vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på at sikre, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

Ud fra energiguiden er energiforbruget pr. årsko 686 kWh. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbrugets husdyrsammensætning modsvarer et standard husdyrbrug på 190 årskøer. Det forventede energiforbrug er derfor omkring 130.000 kWh. Hertil kommer drift af markvanding etc. Et anslået forbrug på 260.000 kWh vurderes derfor umiddelbart at være over gennemsnittet.

For at sikre fokus på muligheder for energibesparelser stilles der vilkår om, at hele husdyrbruget seneste 1 år efter at miljøgodkendelsen er taget i anvendelse, skal være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget.

Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en energigennemgang skal tage udgangspunkt i Dansk Landbrugsrådgivnings energisparkatalog, og som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. En energifaglig person kan f.eks. være en konsulent fra et el-selskab eller. lign.

Dette er beskrevet i den eksisterende miljøgodkendelse.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

Husdyrgødningen udbringes på udspretningsarealer, der er ejede eller forpagtede af husdyrbruget på Ørvigvej 6, 7570 Vemb. En mindre del af arealerne ligger i Lemvig og Ringkøbing-Skjern kommuner, og arealerne er behandlet i bilag 16 og 17, jvf. Lemvig og Ringkøbing-Skjern kommuners § 45- udtalelser. Husdyrgødningen er sammensat, jf. Skema 10.

Skema 10. Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper til- og fraført husdyrbruget.

Besætning	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Produceret husdyrgødning				
Ørvigvej 6, 7570 Vemb	Kvæggylle	28.940	4.265	292,97
Ørvigvej 6, 7570 Vemb	Dybstrøelse	3.252	473	31,51
I alt		32.192	4.739	324,48
Tilført husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer				
Ørvigvej 6, 7570	Kvæggylle	28.940	4.265	292,97
Ørvigvej 6, 7570	Dybstrøelse	3.252	473	31,51
I alt		32.192	4.739	324,48

Sammensætningen af husdyrgødningen har betydning for den vurdering, Holstebro Kommune foretager af miljøpåvirkningen ved udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige fra det i Skema 10 angivne.

De ejede og forpagtede udspretningsarealer udgør 141,09 ha, hvoraf 96,59 ha er forpagtede. Udspretningsarealerne er fordelt i henhold til Skema 11 og er beliggende i henhold til bilag 7.

Skema 11. Fordeling af udspretningsarealer i relation til ejerforhold, mark nr. og arealstørrelse.

Marknr.	Ha	Ejerforhold
Ejede arealer		
1-0	6,70	Ørvigvej 6, 7570 Vemb
2-0	2,80	
3-0	1,97	
4-0	1,76	
5-0	3,88	
6-0	3,13	
7-0	3,24	
9-0	1,61	
11-0	1,43	
13-0	0,90	
30-0	8,00	
30-1	0,95	
31-0	4,74	
31-2	1,61	
32-0	0,78	
I alt	44,50	
Forpagtede arealer		

Marknr.	Ha	Ejerforhold
21-0	2,60	Inge Elisabeth og Egon Sønderby, Ørvigvej 5, 7570 Vemb
22-0	2,17	Inge Elisabeth og Egon Sønderby, Ørvigvej 5, 7570 Vemb
23-0	1,74	Inge Elisabeth og Egon Sønderby, Ørvigvej 5, 7570 Vemb
24-0	4,36	Inge Elisabeth og Egon Sønderby, Ørvigvej 5, 7570 Vemb
25-0	3,85	Inge Elisabeth og Egon Sønderby, Ørvigvej 5, 7570 Vemb
26-0	5,98	Inge Elisabeth og Egon Sønderby, Ørvigvej 5, 7570 Vemb
33-0	0,44	Elderina og Cornelis Nicolaas van Santen Fjordvejen 7, 7570 Vemb
34-0	1,23	Simon Galsgaard, Fjordvejen 18, 7570 Vemb
12-0	5,16	Jens Peder Tanderup, Ørvigvej 4, 7570 Vemb
16-1	1,61	Jens Peder Tanderup, Ørvigvej 4, 7570 Vemb
16-2	0,80	Jens Peder Tanderup, Ørvigvej 4, 7570 Vemb
16-0	2,85	Jens Peder Tanderup, Ørvigvej 4, 7570 Vemb
17-0	7,53	Jens Peder Tanderup, Ørvigvej 4, 7570 Vemb
17-1	19,80	Jens Peder Tanderup, Ørvigvej 4, 7570 Vemb
39-0	8,54	Bent Øllgaard Ørts, Gørdingvej 15, 7570 Vemb
46-0	1,35	Bent Øllgaard Ørts, Gørdingvej 15, 7570 Vemb
27-0	1,95	Inge Elisabeth og Egon Sønderby, Ørvigvej 5, 7570 Vemb
40-0	3,66	Bent Øllgaard Ørts, Gørdingvej 15, 7570 Vemb
41-0	0,59	Bent Øllgaard Ørts, Gørdingvej 15, 7570 Vemb
42-0	0,83	Bent Øllgaard Ørts, Gørdingvej 15, 7570 Vemb
50	1,18	Chr. Mechlenburg, Ølstrupvej 22, 6950 Ringkøbing
51	7,30	Chr. Mechlenburg, Ølstrupvej 22, 6950 Ringkøbing
52	3,90	Chr. Mechlenburg, Ølstrupvej 22, 6950 Ringkøbing
53	3,39	Chr. Mechlenburg, Ølstrupvej 22, 6950 Ringkøbing
38-0	3,81	Bent Øllgaard Ørts, Gørdingvej 15, 7570 Vemb
	96,59	Ha forpagtede arealer
I alt	141,09	ha forpagtede og ejede arealer

Forudsætninger for arealdriften

I henhold til husdyrlovens § 17, stk. 3 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 25 og 26 må der ikke ske ændringer i udbringningsarealet eller indgås aftaler om udbringning af husdyrgødning på tredjemands arealer uden forudgående godkendelse fra godkendelsesmyndigheden. Der må ikke modtages slam eller andet affald med næringsstofindhold til udbringning på marker eller lignende, med mindre det fremgår af godkendelsen.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse sædskifteplaner, gødningsplaner eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften, og den mængde husdyrgødning der udbringes (harmonikrav).

For at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonibestemmelser (forholdet mellem størrelse af dyrehold og udbringningsareal) for husdyrgødningen, der udbringes på ejede og forpagtede arealer, skal der være et udbringningsareal på minimum 141,08 ha til rådighed. Der er 141,09 ha til rådighed, hvorfor det generelle harmonikrav er opfyldt.

BAT i forhold til udbringningsarealer er bl.a. at den producerede husdyrgødning afstemmes med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af kunstgødning.

Udskiftning af udbringningsarealer

Alle ændringer i udbringningsarealer skal godkendes af Holstebro Kommune. Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Sædskifte og efterafgrøder

Alle arealerne drives med K12-sædskifte, der er identisk med referencesædskiftet. Da beregningerne er foretaget på et sædskifte, der ikke afviger fra referencesædskiftet, stilles der generelt ikke vilkår til anvendelsen af et specifikt sædskifte.

Efterafgrøder er anvendt som et virkemiddel i ansøgningen til at nedbringe nitratudvaskningen til Natura 2000 overfladevand. Mængden af ekstra efterafgrøder fremgår af de respektive afsnit om grundvand og Natura 2000 områder. De ekstra efterafgrøder beregnes på baggrund af efterafgrødegrundarealet og etablering, tæthed og vedligeholdelse følger NaturErhvervstyrelsens regler for lovpligtige efterafgrøder. De ekstra efterafgrøder, der anvendes som virkemiddel til at reducere nitratudvaskningen, kan dog ikke erstattes af mellemafgrøder, overskud af efterafgrøder fra tidligere år, energiafgrøder, afbrændt fiberfraktion eller efterafgrøder udlagt af en anden jordbruger.

Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

Udbringning af husdyrgødning

Udbringningen foregår efter gældende regler og under hensyntagen til planternes behov ved fastlæggelse af udbringningstidspunktet. Der udarbejdes mark- og gødningsplan samt gødningsregnskab årligt.

Transport af gylle

Gener fra transport er generelt vurderet i afsnittet om transport. Husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer til udbringning ligger overvejende tæt omkring ejendommen, og det vurderes på den baggrund, at transport af husdyrgødning til udbringningsarealerne ikke er forbundet med væsentlige gener.

Gener fra udbringning af gylle

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold, og evt. nedbør). Hvis gyllen nedfældes eller køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Udbringningsarealet mark 32-0 ligger mindre end 200 meter fra byzone, sommerhusområde eller område i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål. Arealerne er derfor omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 28 om udbringning lørdage, søn- og helligdage:

§ 28. Husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse må ikke udbringes på lørdage samt søn- og helligdage på arealer, der ligger nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder eller områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

Holstebro Kommune vurderer generne, trafikale og lugtmæssige, fra udbringning af husdyrgødning fra ejendommen som begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode.

BAT

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af gældende love og bekendtgørelser, bl.a. husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. Følgende BAT tiltag er således lovpligtige:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage)
- tilladte udbringningsmetoder: nedbringning eller slangeudlægning
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha
- krav til efterafgrøder
- krav om mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse

- ikke tilladt at udbringe husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord
- ikke tilladt at udbringe flydende husdyrgødning på skrånede arealer (> 6 grader) beliggende tættere end 20 meter fra overfladevande.
- der skal være en 2-9 meter ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb og søer.

Følgende BAT-forhold er ikke direkte reguleret i dansk lovgivning:

- at anvende BAT med hensyn til de maskiner, der anvendes til udspredding og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen
- at det ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræbes, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning
- at sprede gødning så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted
- at anvende godt landmandskab, såsom at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for, at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage og at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene
- at behandle husdyrgødning mhp. at minimere lugtemissioner, hvilket kan tillade mere fleksibilitet til identificering af passende arealer og vejrforhold i forbindelse med tilførsel på markerne.

Holstebro Kommune vurderer på baggrund af ovenstående vurdering og de stillede vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse, at husdyrbruget lever op til BAT mht. udbringning af husdyrgødning.

Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer

Grundvand

Udspreddingsarealerne ligger udenfor område med særlige drikkevandsinteresser, nitratfølsomt indvindingsopland, indvindingsopland til almen vandforsyning og den hygiejniske zone for vandværksboringer.

Da der på baggrund af ovennævnte ikke umiddelbart er en risiko for forurening af drikkevand til almen vandforsyning, vurderes det, at der ikke i miljøgodkendelsen kan stilles yderligere vilkår til beskyttelse af grundvandet.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må lide skade.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne, vurderes det, at følgende arter

og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget.

Arter på EF-habitatdirektivets bilag IV

Følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i Holstebro Kommune:

Småflagermus: Forekommer næsten overalt i Vestjylland, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Birkemus: Arten er registreret nær Nr. Vosborg ca. 1,5 kilometer mod øst, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Ingen af disse er registreret nær ejendommen eller dens udbringingsarealer.

Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Storå, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Vandranke: Vokser nær Felsted Kog og i Husby Sø, men i betydelig afstand fra ejendommen.

Gul stenbræk: Holstebro Kommune rummer mindst 3 paludella-væld, hvor arten kan tænkes at forekomme, men den er trods eftersøgninger ikke fundet her i nyere tid.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udspretningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse.

Generelle betragtninger for Natura 2000-områder

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver: EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV.

Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen². Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-område efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder dette en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens³ bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for, at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelige til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer

Husdyrlovens beskyttelsesniveau hviler på en række forudsætninger. Holstebro Kommune skal i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug vurdere, om forudsætningerne for lovens beskyttelsesniveau er opfyldt for de(t) givne opland(e), hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret.

Jvf. appendiks 1 vurderer Holstebro Kommune, at forudsætningerne for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau (bilag 3) i oplandet til Nissum Fjord ikke er opfyldt, da der er konstateret en forøget udledning.

Produktionen af husdyr er stigende i oplandet til Nissum Fjord samt i deloplandene til Fjorden. Herudover er der ikke konstateret en forøget udledning af næringsstoffer fra andre kilder i oplandet.

Nitratudvaskning i det ansøgte projekt

125,32 ha af husdyrbrugets udbringningsarealer afvander til Nissum Fjord, hvoraf 111,97 ha afvander til Felsted Kog og 13,35 ha afvander til Mellemfjorden. 125,32 ha af udbringningsarealerne ligger i et område, der i henhold til statens kortværk, har et nitratreduktionspotentiale på 76-100 %, og arealerne vurderes derfor som robuste og har derfor nitratklasse 0, jvf. Skema 12.

15,77 ha af udbringningsarealerne ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord i et område med et nitratreduktionspotentiale på 76-100 %, og arealerne vurderes derfor som robuste og har derfor nitratklasse 0, jf. § 45 udtalelse fra Ringkøbing – Skjern Kommune, bilag 18.

² Hjertemuslingedommen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

³ Bek. nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Skema 12. Oversigt over fordeling af arealer i relation til nitratklasser, harmonitryk og antal dyreenheder, der kan udbringes på arealerne uden anvendelse af nitratudvaskningsreducerende virkemidler.

	Udspretningsareal					Reduceret harmoni (reduktionsprocent)	Harmonitryk uden virkemidler (DE/ha)
	Areal [ha]	N0 [ha]	N1 [ha]	N2 [ha]	N3 [ha]		
I alt	141,09	141,09	0,00	0,00	0,00	93,28 %	2,15

N-udvaskningen til rodzonen beregnet vha. Farm N i det fremsendte projekt overstiger ikke N-udvaskningen ved udbringning af husdyrgødning i henhold til det reducerede harmonitryk jvf. Skema 13. Det vurderes derfor, at det forøgede ansøgte harmonitryk kompenseres af anvendelse af virkemidler til reduktion af N-udvaskningen svarende til niveauet for det reducerede harmonitryk, jvf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens regler herom⁴. Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om en øget andel af efterafgrøder, jvf. tidligere afsnit herom.

Skema 13. Beregning af N-udvaskning til rodzonen vha. Farm N ved udbringning af reduceret harmonitryk svarende til 2,15 DE/ha og K12 sædskifte samt for ansøgt projekt med et harmonitryk på 2,3 DE/ha ved anvendelse K12-sædskifte og ekstra efterafgrøder.

Scenarier	Planteavl	Reduceret harmonitryk	Ansøgt drift
Harmonitryk og anvendte virkemidler	Handelsgødning S1/S3-sædskifte	2,15 DE/ha K12-sædskifte	2,3 DE/ha K12-sædskifte m. 1 pct. ekstra efterafgrøder
N-udvaskning fra rodzonen	78,3 kg N/ha	61,1 kg N/ha	60,1 kg N/ha

Holstebro Kommune vurderer derfor, at det ansøgte projekt overholder husdyrlovens generelle og udvidede beskyttelsesniveau, jvf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 og 4.

Holstebro Kommune vurderer, at efterafgrøder er anvendt som virkemiddel til reduktion af N-udvaskningen, hvorfor der i miljøgodkendelsen stilles vilkår om, at der skal etableres 1 % efterafgrøder ud over NaturErhvervs generelle krav, samt at husdyrbrugets harmoniforhold maksimalt må være 2,3 DE/ha.

Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)

I henhold til miljøstyrelsens vejledning er det en forudsætning, at
Pkt. 2A) nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog
Pkt. 2B) må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

AD pkt. 2

⁴ Bilag 3, pkt. 1 under beskyttelsesniveauet i forhold til overfladevand i Bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Kommentar [bdb]: Her kan man evt. anvende [aproximeringsregnearket](#)

Kommentar [bdb]: Der skal anvendes hele afgrødeprocenter

Det vurderes, som tidligere beskrevet, at Nissum Fjord er et lukket vandområde, hvorfor det er Holstebro Kommunes vurdering, at den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskning fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke må udgøre mere end 1 % af den samlede nitratudvaskning, jvf. pkt. 2B i det respektive opland.

Skema 14. Beregning af det relative husdyrgødningsbetingede nitratbidrag til Natura 2000 vandområder.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord
Delområde - kystopland	Nissum Fjord	Felsted Kog	Mellem Fjorden
Opland til Natura 2000 området	167.876 ha	120.259 ha	10.939 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2010)*	95.864 ha	71.086 ha	7.222 ha
Reduktionspotentiale for oplandet	67%	75%	34%
Gnst. udvaskning fra rodzonen i oplandet til Natura 2000 området*	75 kg N/ha/år	75 kg N/ha/år	82 kg N/ha/år
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området	2.345 tons N/år	1.323 tons N/år	391 tons N/år
Udvaskning fra øvrige opland (standard betragtning på 10 kg pr. ha)	235 tons N/år	122 tons N/år	25 tons N/år
Udvaskning i alt fra opland ton N/år	2.579 tons N/år	1.445 tons N/år	415 tons N/år
Det ansøgte projekt			
Nitratklasse 0	125,32 ha	111,97 ha	13,35 ha
Nitratklasse I	0,00 ha	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse II	0,00 ha	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse III			
Samlet udbringningsareal	125,32 ha	111,97 ha	13,35 ha
Nitratreduktionspotentiale i det ansøgte projekt	87,5%	87,5%	87,5%
Husdyrgødningsbetinget udvaskning fra rodzonen	0,0 kg N/ha/år	0,0 kg N/ha/år	0,0 kg N/ha/år
Samlede husdyrgødningsbetinget påvirkning til Natura 2000 området, ton N/år	0,000 ton N	0,000 ton N	0,000 ton N
Ansøgt nitratbidrag af samlede nitratbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,0000%	0,000%	0,000%

* Beregnet vha. Cttools

Det ansøgte har jvf. Skema 14 beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget nitratbelastning svarende til 0,00 %, 0,00 % og 0,00 % af den samlede N-udvaskning til hhv. Nissum Fjord (Felsted Kog) og Mellem Fjorden.

Samlet vurdering af nitratudvaskningen

Holstebro Kommune vurderer, at forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jvf. ad pkt. 1A-C i appendiks 1. Herudover er den samlede husdyrgødningsbetingede N-påvirkning af Natura 2000-området mindre end 1 pct. i det ansøgte projekt. Holstebro Kommune vurderer derfor, at projektet både selvstændigt og i sammenhæng med andre planer og projekter ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentligt negativt.

Holstebro Kommune har foretaget vurderingen af påvirkning af Natura 2000-områderne i henhold til Miljøstyrelsens vejledning. Miljøstyrelsens vejledning er tiltrådt af Natur- og Miljøklagenævnet i NMK-133-00068, hvor nævnet den 24. november 2011 afgjorde, at vurdering og regulering af kvælstofudvaskningen skal ske på grundlag af forskellen mellem udvaskningen i ansøgt drift og udvaskningen i en drift uden brug af husdyrgødnings – den såkaldte "planteavlsmode".

Fosforudvaskningsrisiko i det ansøgte projekt

Udbringning af husdyrgødning kan medføre et fosfortab til vandmiljøet, men der findes på nuværende tidspunkt ikke en beregningsmetode til vurdering af udvaskningen. Vurderingen af risikoen for fosfortab fra et ansøgt projekt baseres derfor på en generel risikovurdering.

Tilføres der mere fosfor end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet, hvis der ikke er transportveje i form af f.eks. dræn, nærhed til overfladevand og lign. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen.

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Udbringningsarealerne er beliggende på relativt fladt terræn, og der er på husdyrbrugets udbringningsarealer i Holstebro Kommune ikke konstateret områder med hældninger over 6 grader i umiddelbar nærhed af vandløb eller grøfter. Udbringningsarealerne vurderes derfor ikke at være særlige risikoarealer mht. overfladeafstrømning.)

Det er i husdyrgødningsbekendtgørelsen fastlagt, at udbringning af gødning mm. ikke må foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne.

Herudover stilles der vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandringsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lign. Holstebro Kommune har vurderet, at der ikke herforuden er behov for at stille skærpende vilkår til sikring mod overfladeafstrømning til vandmiljø.

Jordbundstyper og detailafvandringsforhold

De ejede og forpagtede udbringningsarealer er primært bestående af grov sandet jorde (80 %), mens den resterende er beliggende på detailafvandet humusjord i lavbundsområde (18 %) og lerblandet sandjorde (2 %), jvf. Skema 15.

Skema 15. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandringsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Marknr	Area l Ha	Detail- afvande t	Jordtyp e	Lavbundsarea l	Opland	P _{tal} / Fe/P	P- klass e	P- klass e areal (ha)
1-0	6,70	Nej	JB1	Nej	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
2-0	2,80	Nej	JB1	Nej	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
3-0	1,97	Nej	JB1	Nej	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00

Kommentar [bdb]: Anvendes når der ikke er skrånende arealer.

Marknr	Area I Ha	Detail- afvande t	Jordtyp e	Lavbundsarea I	Opland	P _{tal} / Fe/P	P- klass e	P- klass e areal (ha)
4-0	1,76	Nej	JB 1	Nej	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
5-0	3,88	Nej	JB 1	Nej	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
6-0	3,13	Nej	JB 1	Nej	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
7-0	3,24	Nej	JB 1	Nej	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
9-0	1,61	Nej	JB 1	Nej	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
11-0	1,43	Nej	JB 1	Nej	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
13-0	0,90	Nej	JB 4	Nej	Mellem Fjorden/Nissu m Fjord	-	0	0,00
21-0	2,60	Nej	JB 11	Ja	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
22-0	2,17	Nej	JB 11	Ja	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
23-0	1,74	Nej	JB 1*	Nej	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
24-0	4,36	Nej	JB 11	Ja	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
25-0	3,85	Nej	JB 11*	Ja	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
26-0	5,98	Nej	JB 1	Nej	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
30-0	8,00	Nej	JB 1	Nej	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
30-1	0,95	Nej	JB 4	Nej	Felsted Kog/Mellem Fjorden/Nissu m Fjord	-	0	0,00
31-0	4,74	Nej	JB 1	Nej	Felsted Kog/Mellem Fjorden/Nissu m Fjord	-	0	0,00
31-2	1,61	Nej	JB 1	Nej	Felsted kog/Nissum	-	0	0,00

Marknr	Area l Ha	Detail- afvande t	Jordtyp e	Lavbundsarea l	Opland	P _{tal} / Fe/P	P- klass e	P- klass e areal (ha)
					Fjord			
33-0	0,44	Nej	JB 11	Ja	Mellem Fjorden/Nissu m Fjord	-	0	0,00
34-0	1,23	Nej	JB 4	Nej	Mellem Fjorden/Nissu m Fjord	-	0	0,00
12-0	5,16	Nej	JB 1	Nej	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
16-1	1,61	Nej	JB 1	Nej	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
16-2	0,80	Nej	JB 1	Nej	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
16-0	2,85	Nej	JB 1	Nej	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
17-0	7,53	Nej	JB 11*	Ja	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
17-1	19,8 0	Nej	JB 1	Nej	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
39-0	8,54	Nej	JB 1	Nej	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
46-0	1,35	Nej	JB 1	Nej	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
32-0	0,78	Nej	JB 11	Ja	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
15-0	0,97	Nej	JB 1	Nej	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
27-0	1,95	Nej	JB 11	Ja	Mellem Fjorden/Nissu m Fjord	-	0	0,00
40-0	3,66	Nej	JB 1	Nej	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
41-0	0,59	Nej	JB 11	Ja	Felsted kog/Nissum Fjord	-	0	0,00
42-0	0,83	Nej	JB 11	Ja	Mellem Fjorden/Nissu m Fjord	-	0	0,00

Kommentar [tmmhk]: Skema kan udskiftes med kopi af skema fra HG hvis der ikke er uoverensstemmelser mellem vores vurdering og det angivne

* Angiver arealer hvor Holstebro Kommunes vurdering afviger fra det i ansøgningen oplyste. Holstebro Kommunes vurdering er baseret på drænkort, grøfte-kortlægning, pumpelagsområder, historiske kort og Ortho kort.

Fosforklasser og fosforoverskud

Nissum Fjord er i henhold til statens kortværk udpeget som et område, der er overbelastet med fosfor. Ingen af arealerne er detailafvandede og vurderes alle at ligge i fosforklasse 0.

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspredding af en fosformængde på 4.739 kg P, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau, jvf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 4.739 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på 7,1 kg P/ha, jvf. Skema 16.

Skema 16. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	4.739 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	33,6 kg P/ha/år
P-raførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	26,5 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	7,1 kg P/ha/år

Fosforoverskuddet var i perioden 2005-2008 i gennemsnit ca. 12 kg P/ha i oplandet til Nissum Fjord⁵. Husdyrbrugets arealer bidrager i gennemsnit med et fosforoverskud på 7,1 kg P/ha/år, jvf. Skema 16, hvilket er mindre end det gennemsnitlige i det øvrige opland.

Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)

Tabsniveauet for fosfor ligger normalt på 0,2-0,5 kg P/ha med et gennemsnit på ca. 0,2 kg P/ha. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes, at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha. I landbrugsjorden er ophobet i gennemsnit 2.000 kg P/ha i pløjelaget. Et overskud på 7,1 kg P/ha i retsbeskyttelsesperioden på 8 år vil altså forøge jordens indhold af fosfor med ca. 3 %. Husdyrbrugets andel af påvirkningen på Natura 2000-området er vurderet til 0,01 %, 0,01 % og 0,02 % jvf. Skema 17.

⁵ Beregning af P-overskud pr. ha. pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsafgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune.

Skema 17. Vurdering af den øgede påvirkning af Natura 2000 område ud fra et worst case scenarie baseret på miljøstyrelsens fosforvejledning til husdyrloven.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord
Delområde - kystopland	Nissum Fjord	Felsted Kog	Mellem Fjorden
Opland til Natura 2000 området	167.876 ha	120.259 ha	10.939 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2010)*	95.864 ha	71.086 ha	7.222 ha
Fosfor tab fra landbrugsareal (0,2 kg P/ha)	19.173 kg P	14.217 kg P	1.444 kg P
Fosfor tab udyrket areal (0,08 kg P/ha)	5.761 kg P	3.934 kg P	297 kg P
Øvrige kilder bebyggelse mm.	0 kg P	0 kg P	0 kg P
Fosfor tab opland total	24.934 kg P	18.151 kg P	1.742 kg P
Husdyrbrugets arealer			
Ansøgt areal	125,32 ha	111,97 ha	13,35 ha
Fosforoverskud i det ansøgte projekt kg P /ha	7,1 kg P/ha	7,1 kg P/ha	7,1 kg P/ha
% forøgelse i jordpuljen i retsbeskyttelsesperioden	3%	3%	3%
Worst case udvaskning (1 kg P/ha)	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget i retsbeskyttelsesperiod	4 kg P	3 kg P	0 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,0143%	0,0175%	0,0218%

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Holstebro Kommune har foretaget en individuel vurdering af tabsrisikoen for husdyrbrugets udbringningsarealer. Der er på baggrund af vurderingen stillet vilkår til sikring af vandmiljøet. Under nitratafsnittet er det vurderet, at forudsætningerne i pkt. 1A er opfyldt, jvf. appendiks 1. I vurderingen er øvrige kilder sat til 0 kg P for at opnå et reelt worst case scenarie.

For nitrat vurderes det, at en påvirkning på under 1 % af den samlede påvirkning ikke vil kunne påvirke et Natura 2000 område i et sådant omfang, at det vil kunne måles i recipienten med de nuværende biologiske målemetoder. Antages det samme at være gældende for fosforpåvirkning, vil det ansøgte projekt ikke påvirke Natura 2000- området Nissum Fjord, herunder Felsted Kog væsentligt negativt, da husdyrbrugets individuelle påvirkning i retsbeskyttelsesperioden af området er under 1 %.

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Bilag

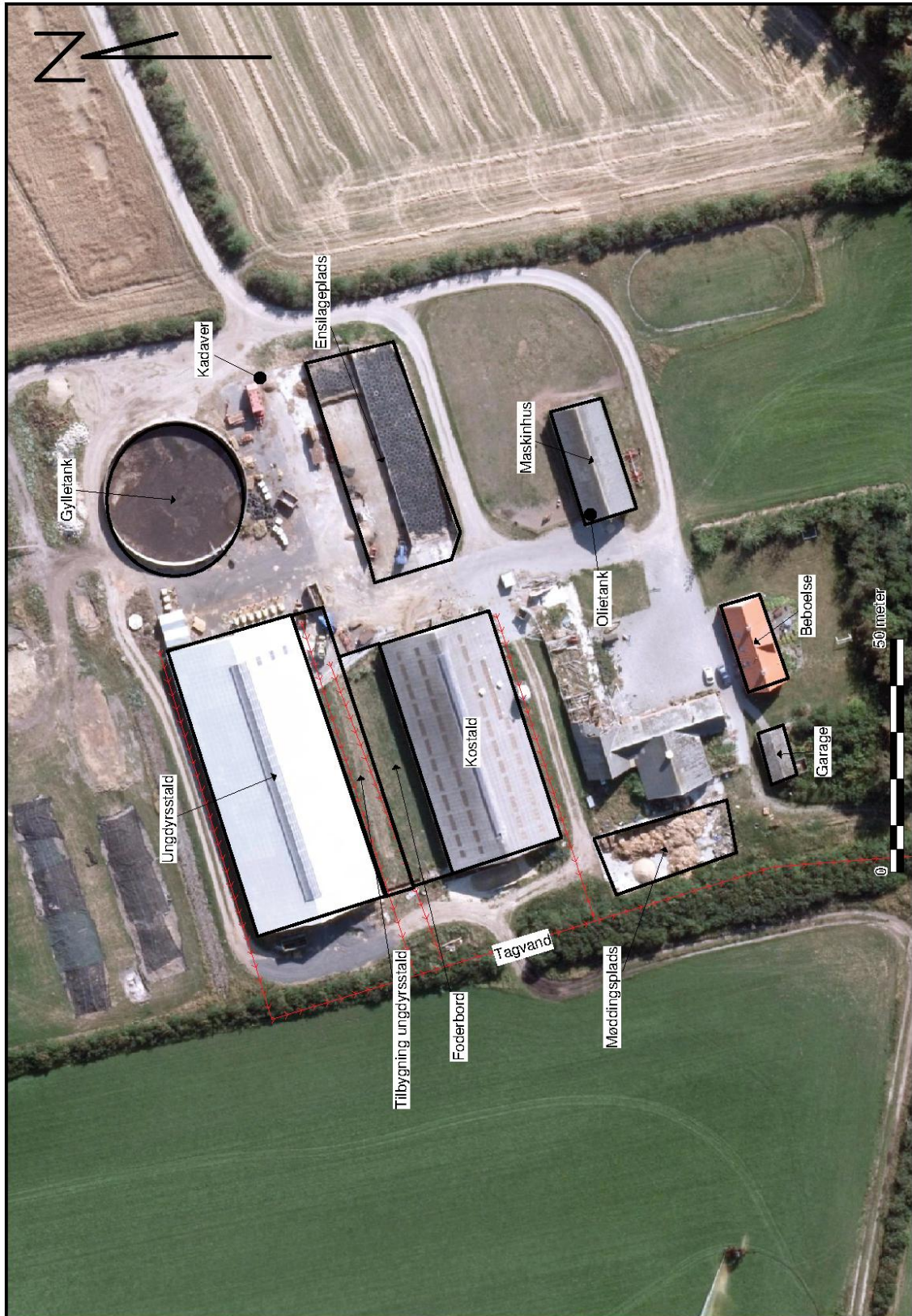
Bilag 1 – Situationsplan

Kommentar [OL]: [bilagsoverskrifter til inspiration – forsøg dog at ramme de samme numre, så det er nemmere for os selv at finde rundt når vi kigger i dem senere]

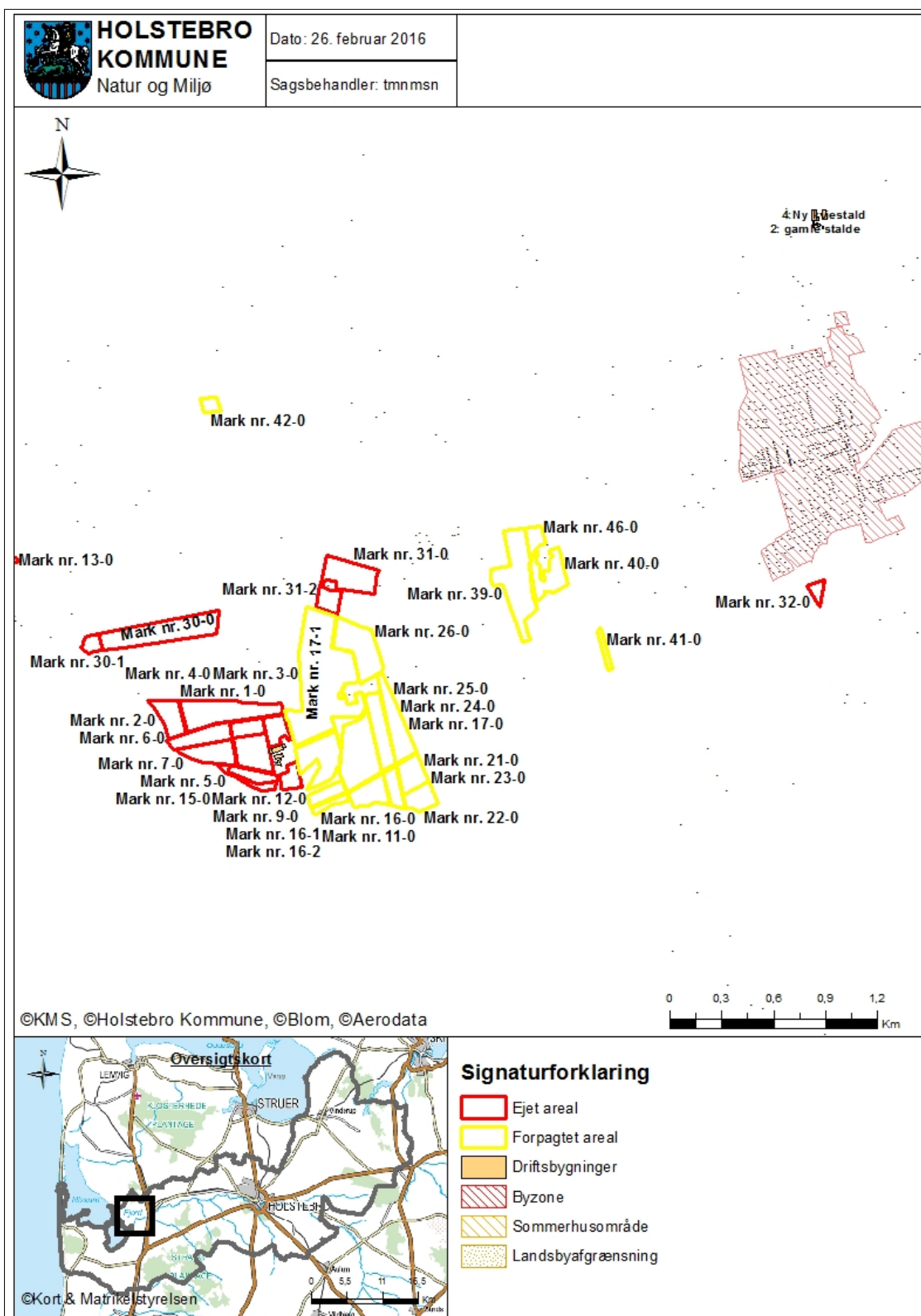

Bilag 2 – Situationsplan - alternativ

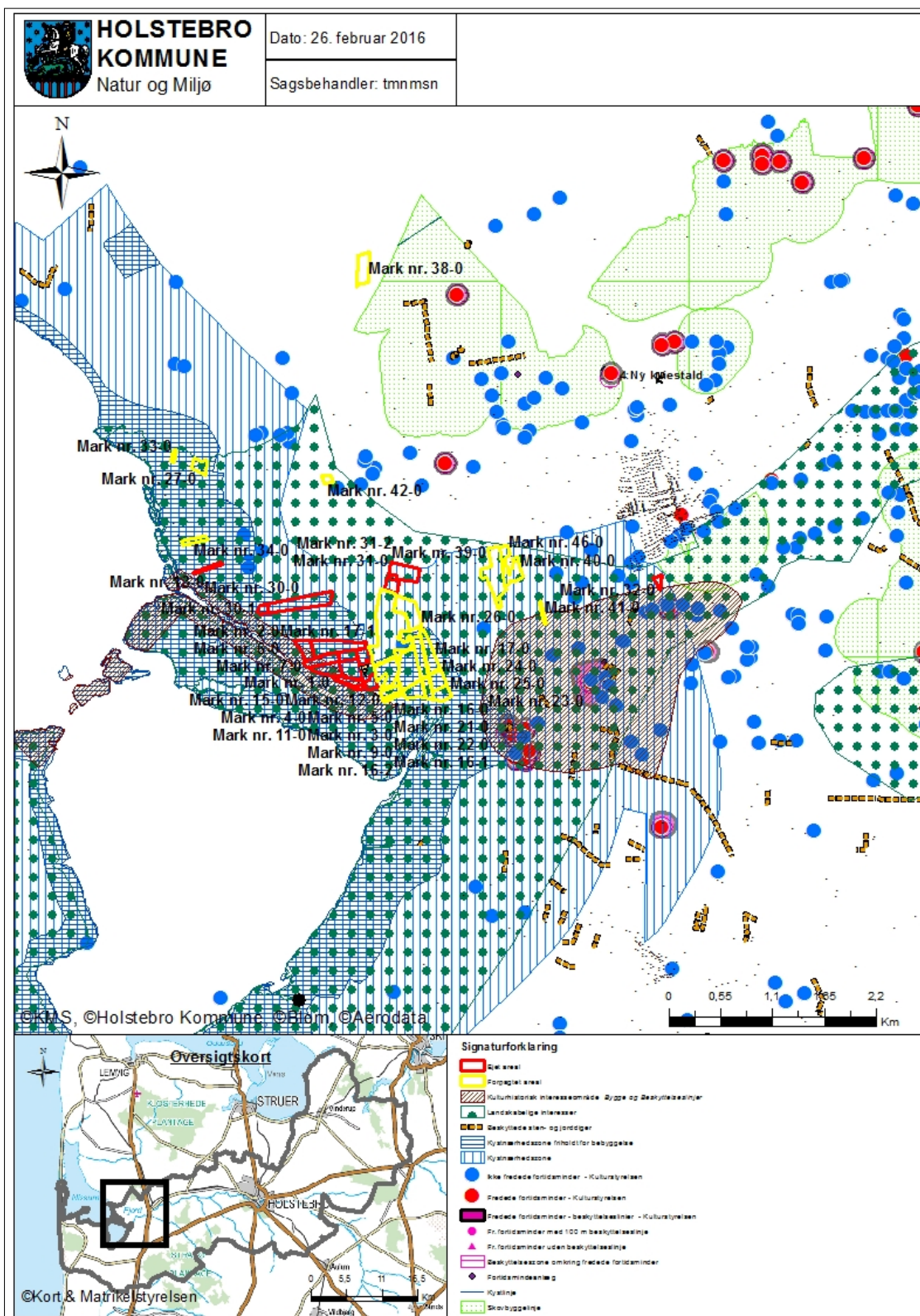

Bilag 3 – Omkringboende og planmæssige forhold

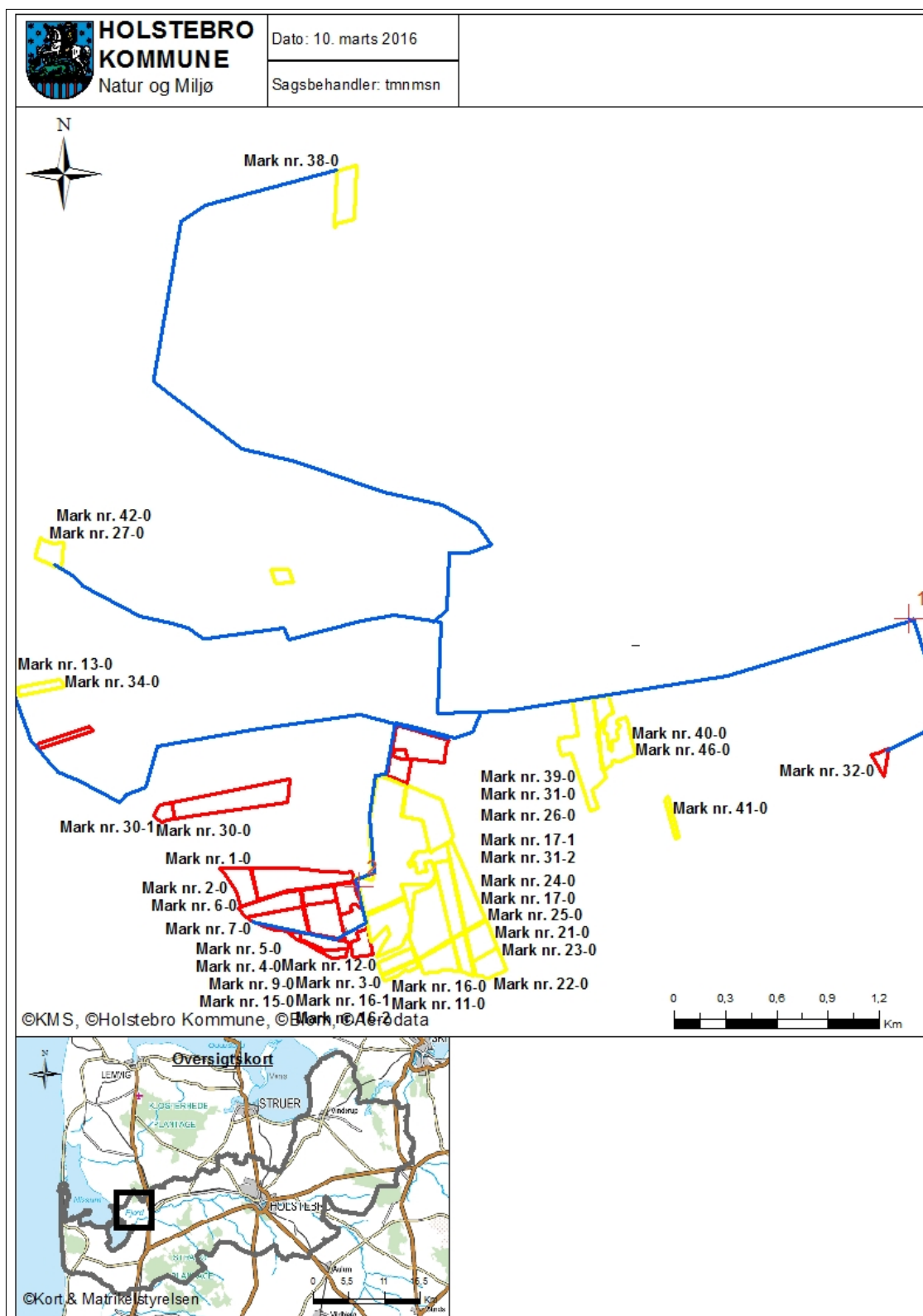

Bilag 4 – Landskabelige og kulturhistoriske interesser omkring anlæg

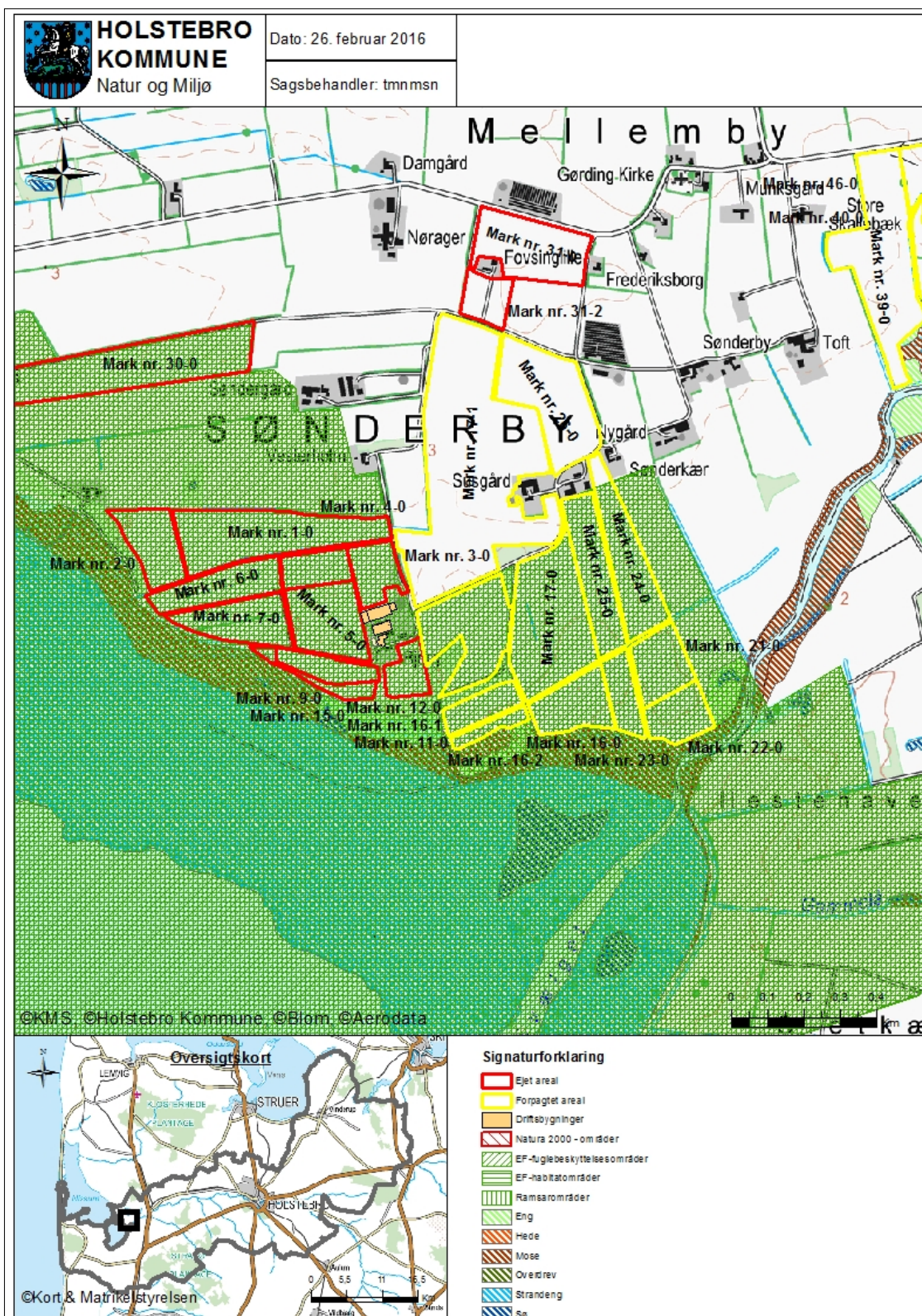

Bilag 5 – Gylletransportruter

Bilag 6 – Naturområder omkring anlæg

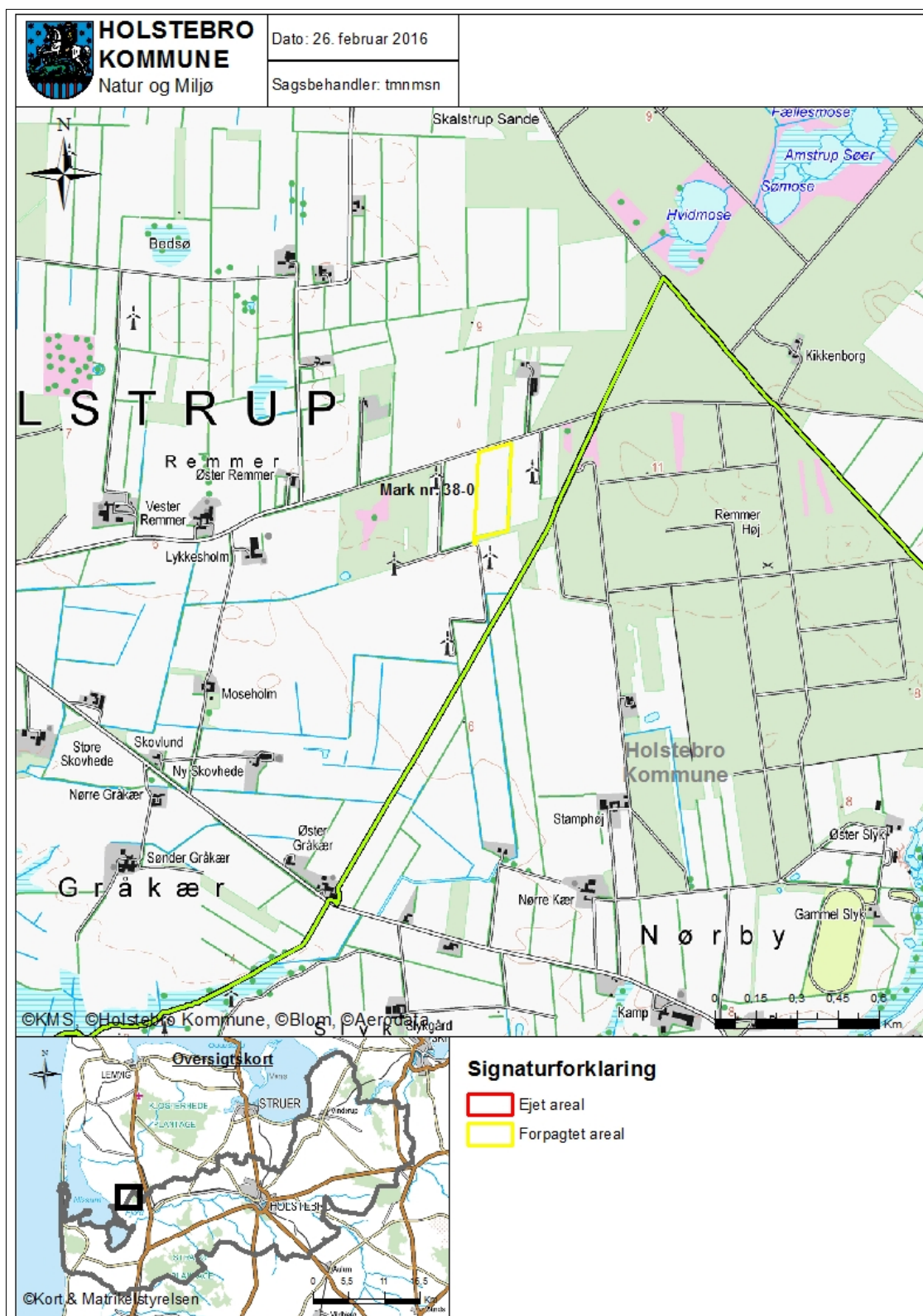

Bilag 7 – Oversigtskort over udspretningsarealerne

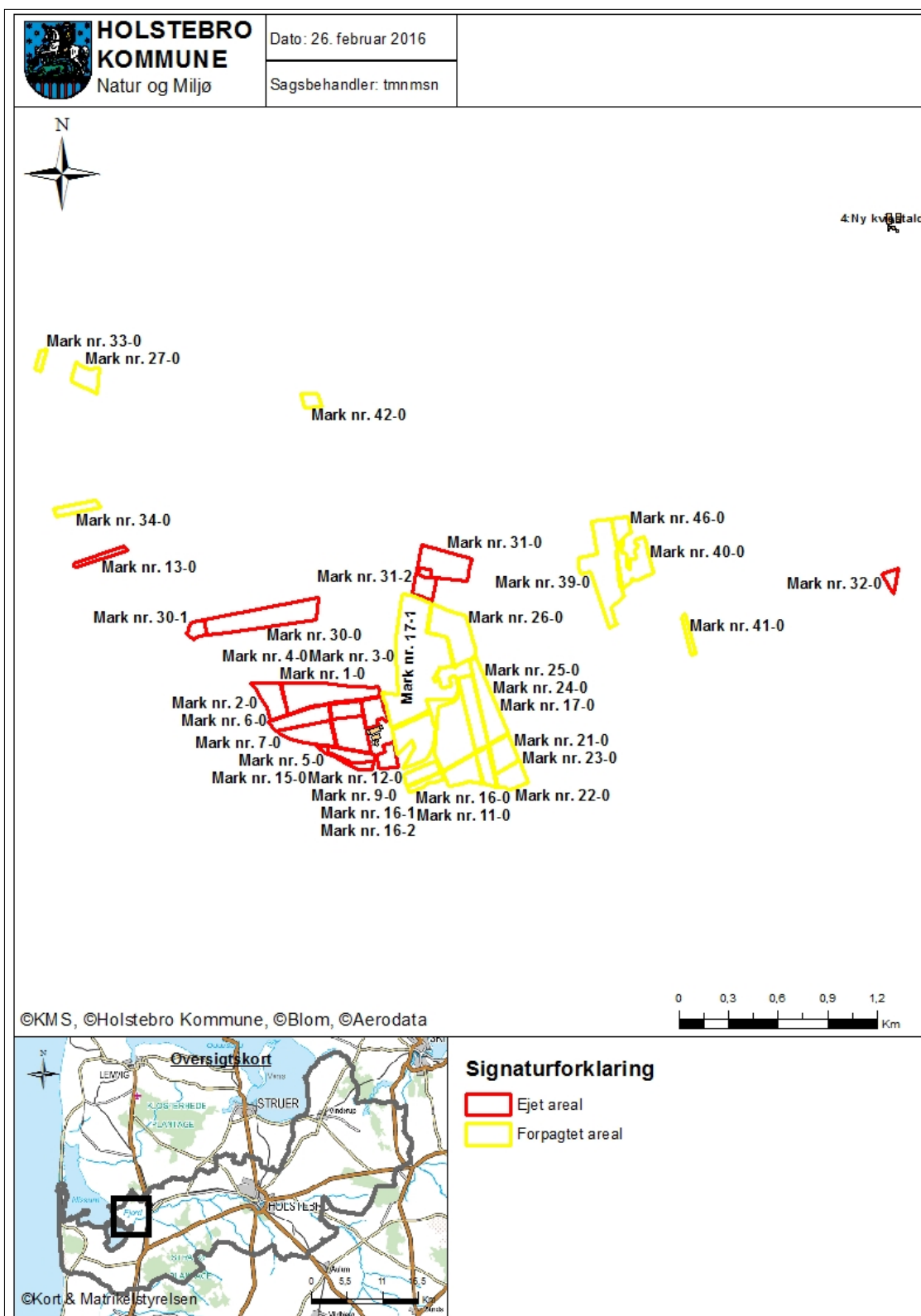

Bilag 8 – Arealer del 1/3

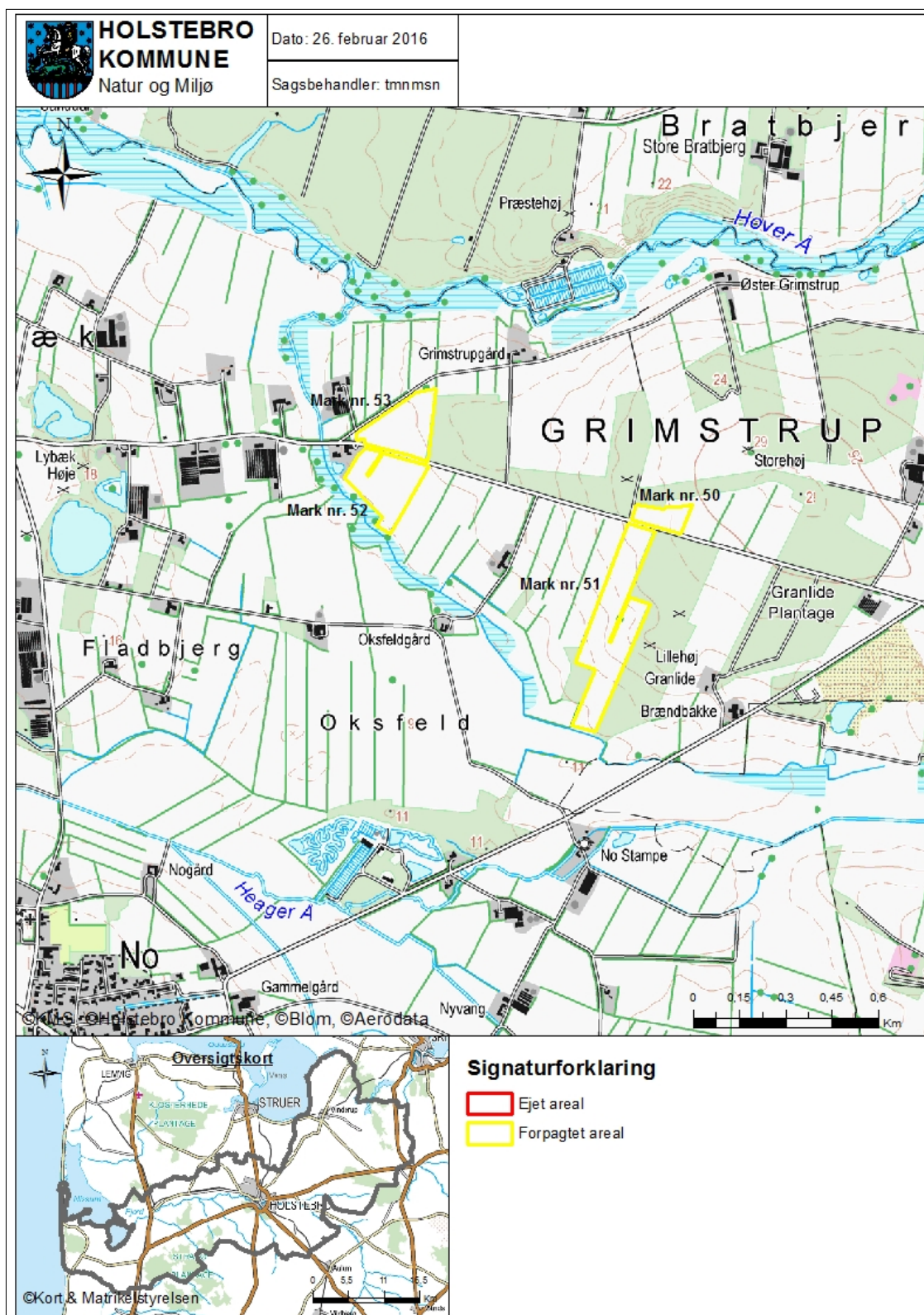

Bilag 9 – Arealer del 2/3

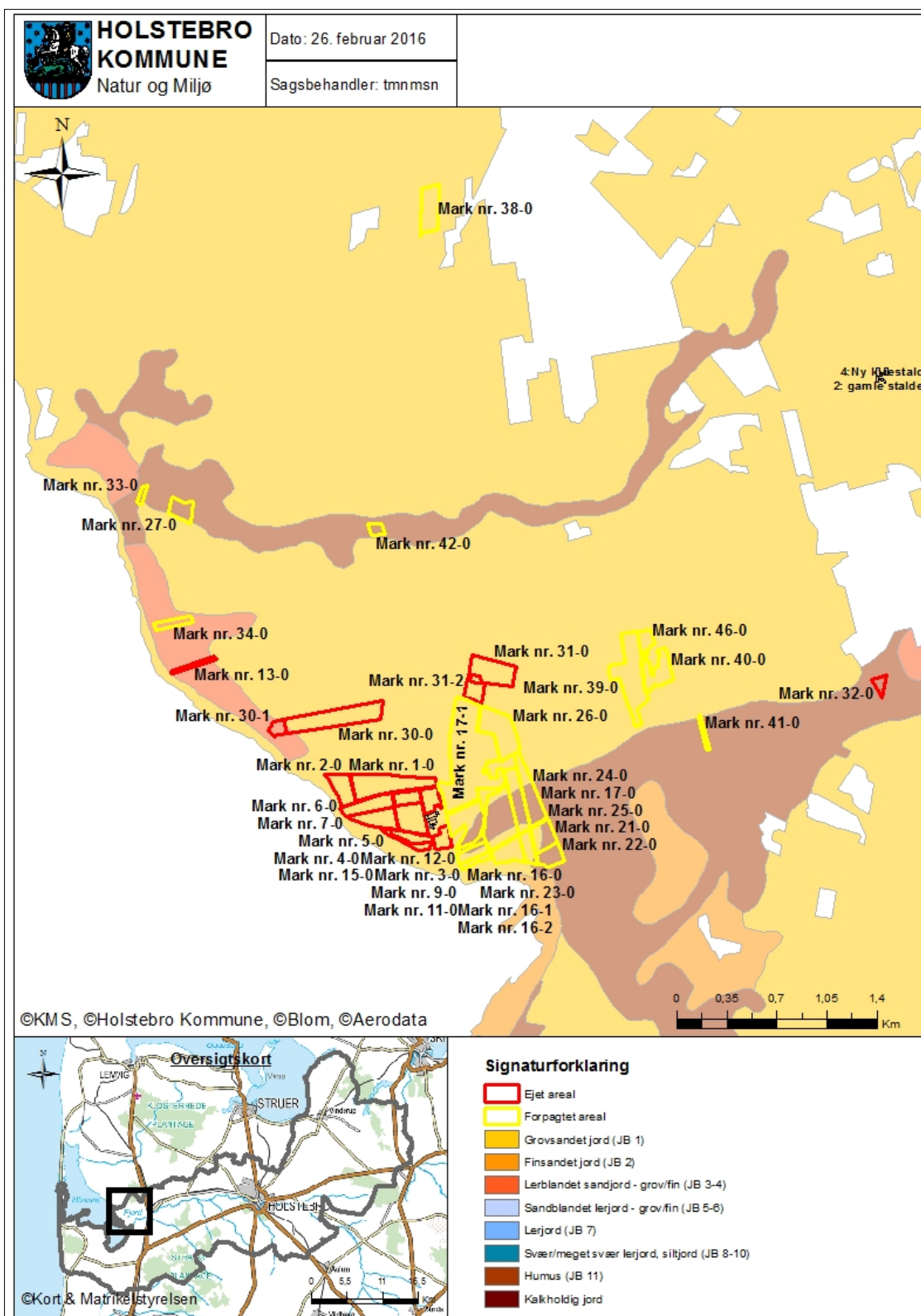

Bilag 10 - Arealer del 3/3

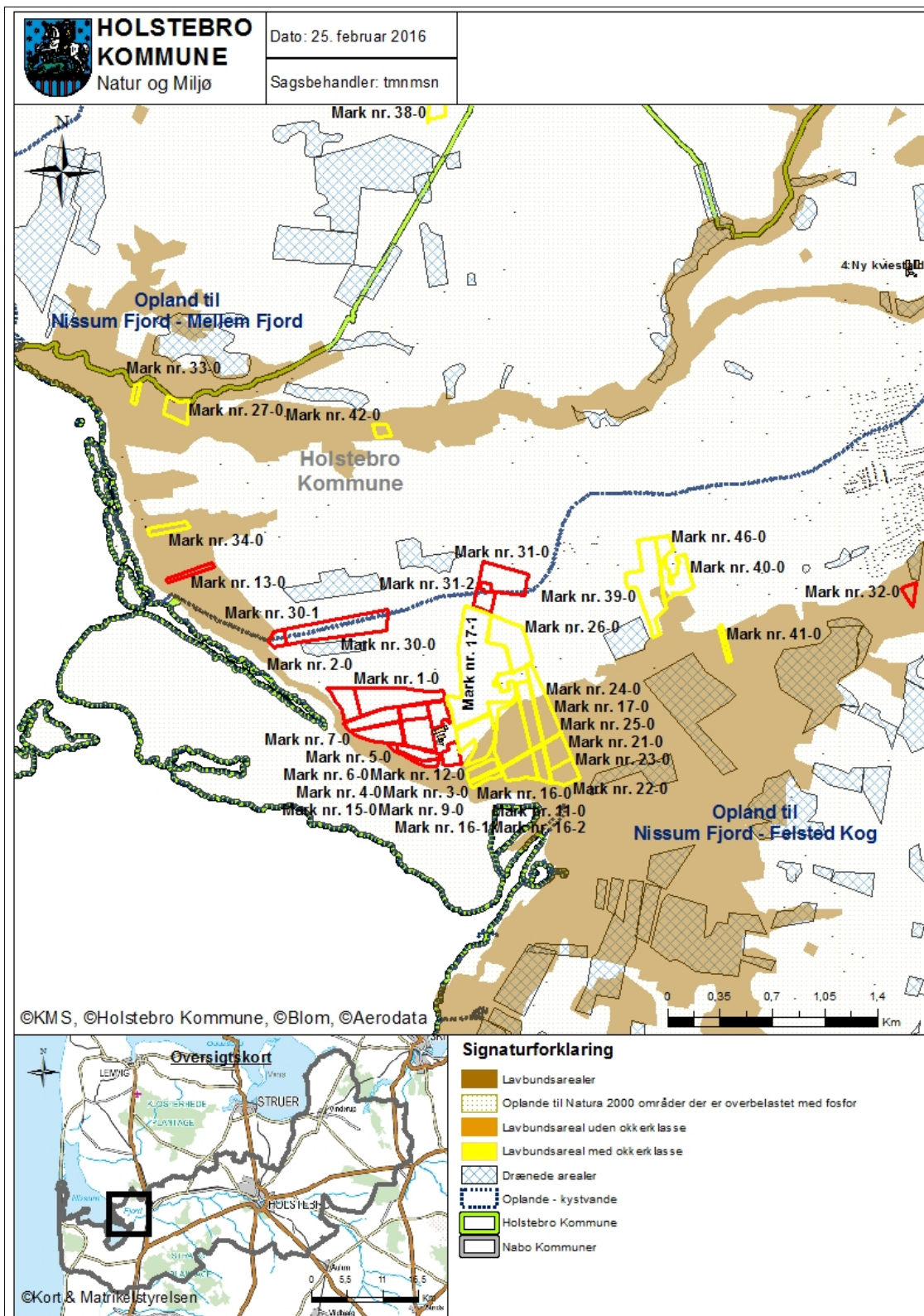

Bilag 11 – Jordbundstyper

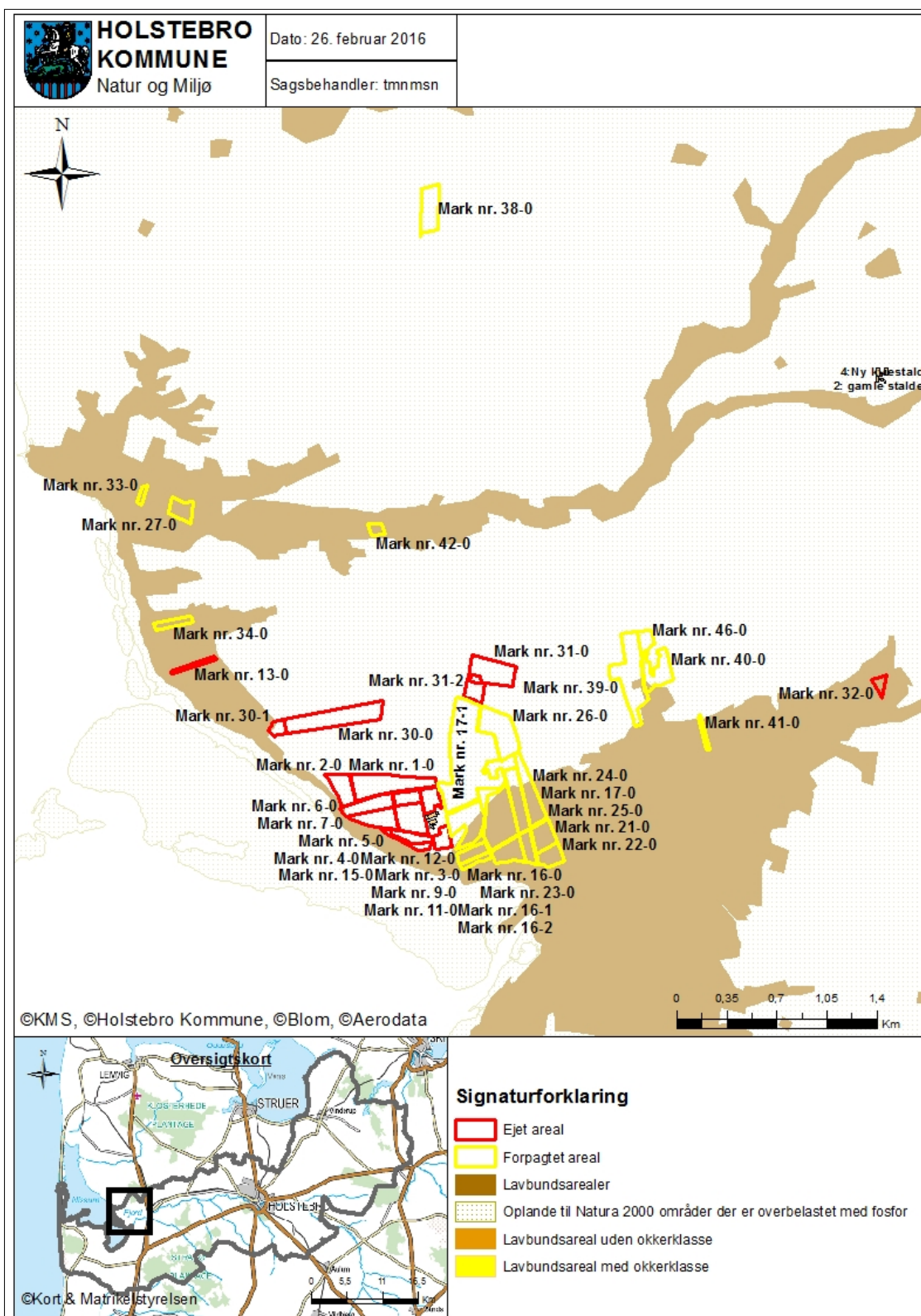

Bilag 12 – Lavbundsarealer, opland og detailafvandingsforhold

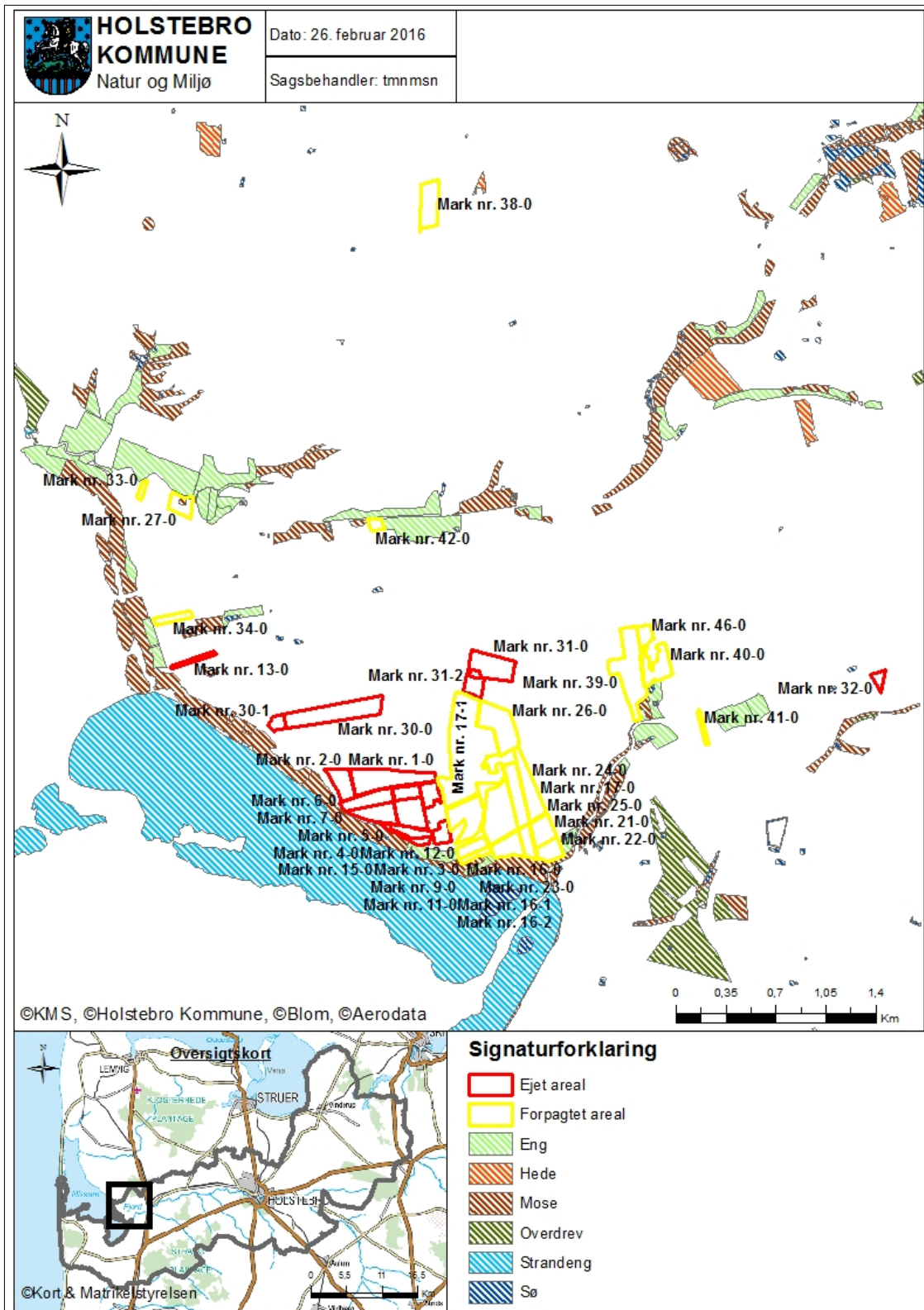

Bilag 13 – Risikoområder for fosforudvaskning (okkerklasser)

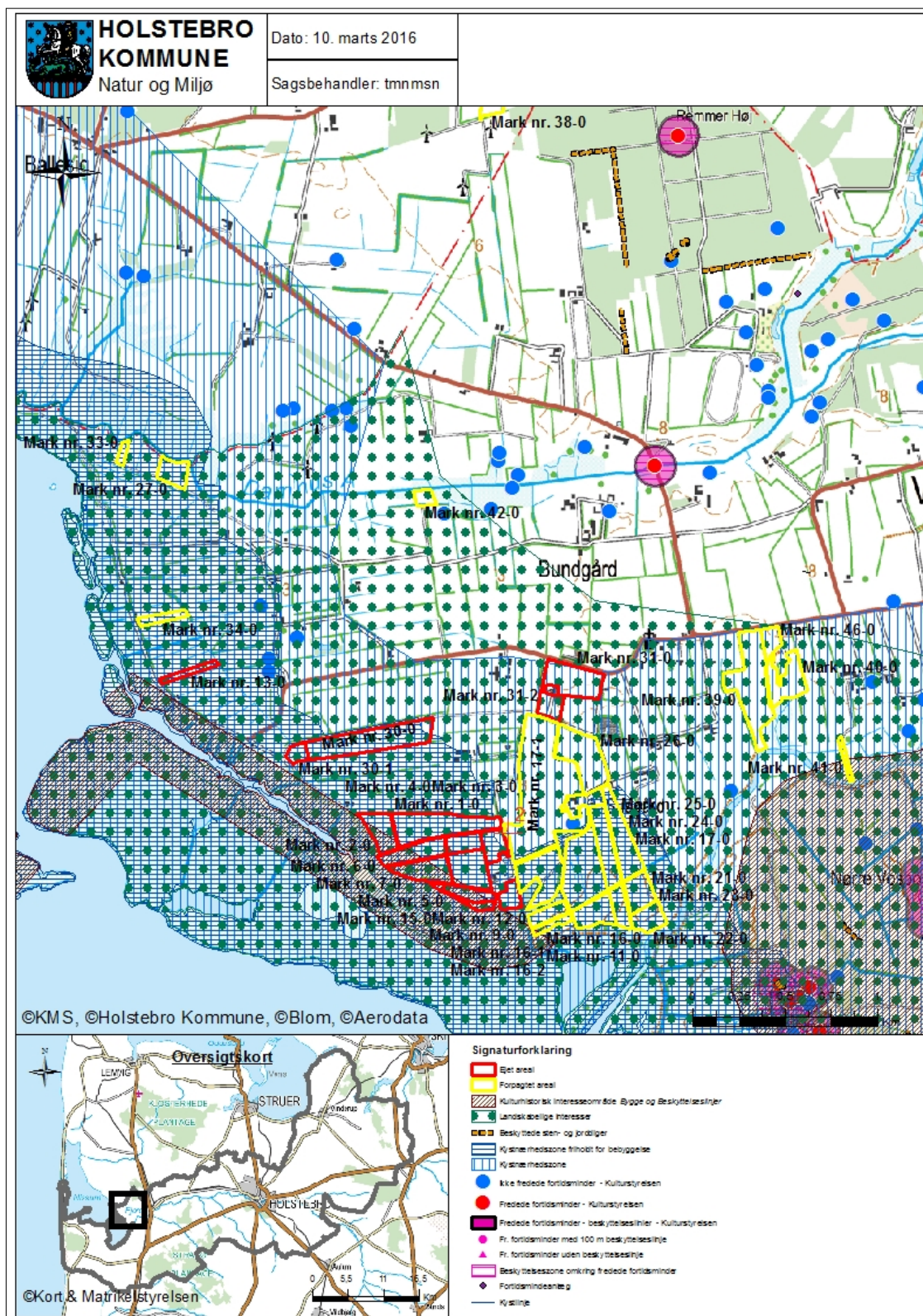

Bilag 14 – Naturområder i forhold til udspretningsarealer

Bilag 15 – Landskabs- og kulturhistoriske interesser omkring udspretningsarealer

Bilag 16 – § 45 vurdering fra Lemvig Kommune

Lemvig Kommune

Holstebro Kommune
Rådhuset
Kirkestræde 11
7500 Holstebro

28. januar 2016

Teknik & Miljø
Rådhusgade 2
7620 Lemvig
Telefon: 9663 1200

Mail: teknik@lemvig.dk
J.nr.: 09.17.18K04-0005
S.nr.: 131789
B.nr.: 1047924

Ref.: SIBN
Dir.tlf.: 9663 1112

KB: N19,
Version 5,
Q-gruppen 22/9-2014

§ 46-udtalelse - Ørvigvej 6, 7570 Vemb

Holstebro Kommune har den 21. januar 2016 sendt en forespørgsel til Lemvig Kommune om § 46-udtalelse for udspretningsareal beliggende i Lemvig Kommune.

Arealet tilhører ejendommen Ørvigvej 6, Vemb og indgår i en ansøgning om tillæg til eksisterende § 12-miljøgodkendelse af ejendommen (Skema 82 283, version 1).

Som det fremgår af ansøgningmaterialet ligger kun mark 38-0 i Lemvig Kommune. Marken ligger på matriklerne 7z og 7æ, Skalstrup By, Nees.

Der er vedlagt en vurdering af arealet.

Hvis der er spørgsmål, kan jeg kontaktes på telefon 96 63 11 12 og mail: simon.bach.nielsen@lemvig.dk.

Venlig hilsen

Simon Bach Nielsen
Miljøingeniør

I forbindelse med behandlingen af sagen kan det være nødvendigt, at Lemvig Kommune indsamler, behandler og videregiver oplysninger, der er nødvendige for sagens behandling. Ifølge persondataloven har man blandt andet ret til at bede om indsigt i de oplysninger, der behandles, ret til at gøre indsigelse mod, at oplysningerne behandles, ret til at berigtige Lemvig Kommunes oplysninger samt ret til at klage over behandlingen til Datatilsynet. Forvaltningsloven og offentlighedsloven giver normalt også mulighed for at få indsigt i sagen. Lemvig Kommune sender og modtager breve, dokumenter og andre informationer fuldt elektronisk via e-post og web-sider. Adressen til Teknik & Miljø er: teknik@lemvig.dk.

§ 46-udtalelse – Ørvigvej 6, 7570 Vemb

Udtalelse jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 46 for udbringningsarealer i Lemvig Kommune, som ansøgt i ansøgningskema 82 283, version 1.

Matrikel	Mark-nr.
7z, Skalstrup By, Nees	38-0
7æ, Skalstrup By, Nees	38-0

Oplysninger fra ansøgningskema 82 283

Det fremgår af ansøgningskema 82 283, version 1, at der søges godkendelse af udbringning af husdyrgødning i en mængde på 2,3 DE/ha, at arealet er JB 1, at der anvendes 14 % ekstra efterafgrøder udover PD-krav, at der anvendes sædskifte K12, samt at de generelle udvaskningskrav til nitrat og fosfor, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er overholdt.

Historik

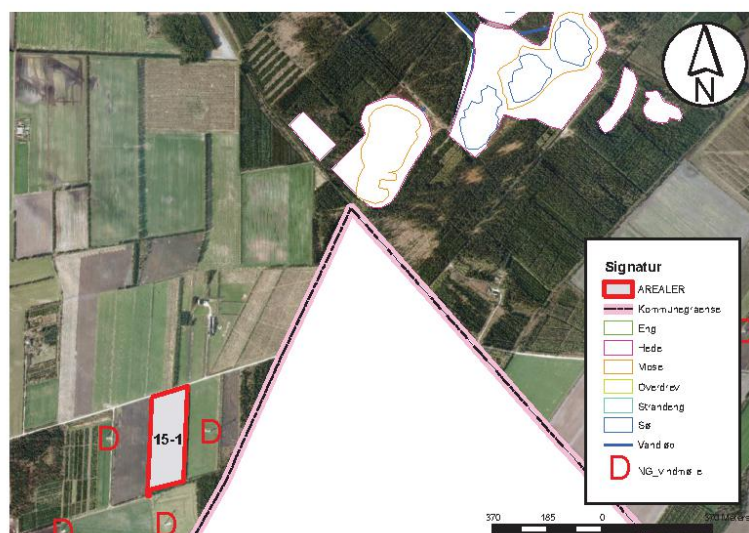
Arealet er dyrket i almindelig omdrift siden 1982. I midten af 1960'erne og før har arealet hedestruktur, jf. luffoto fra www.flyfotoarkivet.dk, dateret 1982, 1965 og 1944, samt historiske målebordsblade.

Arealbeskrivelse

Arealet ligger i fladt, lavt liggende terræn. Arealet ligger i Nitratklasse III og Fosforklasse 0. Der er ikke grundvandsinteresser på arealet.

Beskyttet natur

Der ligger en del beskyttet natur nordøst for mark 38-0. Cirka 800 meter fra arealets nordøstlige hjørne ligger Amstrup Søeme, et område med fine lobelia søer, mose og hede. Flere af søerne er højt målsatte og indeholder bl.a. Næbfrø, Klokke-ensian og er generelt værdifulde botaniske lokaliteter.

Arealet afvander mod vest, og driften af arealet kan kun påvirke naturområdet negativt med påvirkning fra ammoniak. Afstanden fra naturarealet til mark 38-0 er cirka 800 meter, og det vurderes derfor ikke at landbrugsdriften vil have en negativ betydning.

Denne vurdering baseres på, at udbringning af husdyrgødning er en kortvarig aktivitet, som udføres få gange i løbet af året, samt at brugen af slæbeslanger eller nedfældning ved udbringning af flydende husdyrgødning minimerer ammoniakfordampningen fra udbringningen.

Habitatnatur

Udbringningsarealerne i Lemvig Kommune ligger udenfor Natura 2000 område og afvander til Natura-2000 område nr. 65, Nissum Fjord, Mellem Fjord via Damhus Å.

Udspretningsarealet ligger i oplandet til Nissum Fjord. Nissum Fjord er udpeget som NATURA2000 område (nr. 65) – EF-Fuglebeskyttelsesområde (nr. 38), ha-bitatområde (nr. 58) Nissum Fjord og Ramsar område (nr. 4) – inklusive Byn, Tang Sø og Indfjorden. Det samlede areal af Natura 2000-området er 10.967 ha.

Nissum Fjord er udpeget på grundlag af 23 fuglearter, 7 plante- og dyrearter samt 20 naturtyper, hvoraf 6 er prioriterede.

Arealet som vurderes har ligget som vedvarende græs, og afvander i øvrigt til samme område som en stor del af de andre arealer i godkendelsen. Der er intet ved driften af dette areal, som giver anledning til at stille skærpede vilkår til godkendelsen, udover de vilkår som Holstebro Kommune måtte vurdere at skulle gælde for de øvrige arealer i oplandet til Nissum Fjord.

Det konstateres i ansøgningskema 82 283 version 1, at nitratudvaskningen til overfladevand fra det søgte projekt er 20,6 kg N/ha/år lavere end udvaskningen fra planteavlbrug.

Den samlede nitrat- og fosforudvaskning fra hele oplandet til Nissum Fjord (Mellem Fjord) set i forhold til udvaskningen fra projektets udbringningsarealer i oplandet, herunder arealer i Lemvig Kommune, forventes beregnet af Holstebro Kommune.

Bilag IV-arter

Der kan være flere af nedenstående Bilag IV-arter i naturområderne omkring arealet. Arterne er dog ikke registreret, og det vurderes ikke at den fortsatte drift af marken vil påvirke bilag IV-arternes yngle- eller rastesteder negativt.

Følgende arter kan tænkes at forekomme: Småflagemus, Birkemus, Markfirben, Odder, Stor vandsalamander, Spidssnudet frø, Løgfrø og Strandtudse. Arterne forekommer næppe på udspretningsarealerne.

Småflagemus: Ud fra småflagemus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt.

Birkemus: er fundet omkring Lemvig. Den lever i en række forskellige naturtyper og skades næppe af projektet.

Odder: kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb og fjorden, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Markfirben: er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af projektet.

Stor vandsalamander, Spidssnudet frø, Løgfør og Strandtudse, kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Arealet dyrkes i almindelig omdrift og arteme påvirkes næppe negativt af projektet.

Lemvig Kommune vurderer, at projektet ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder og muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jf. Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007.

Konklusion

Lemvig Kommune finder ikke grundlag til at skærpe de gældende beskyttelsesniveauer for udbringningsarealer i Lemvig Kommune, ud over at virkemidler i form af 14 % ekstra efterafgrøder fastholdes som et vilkår i den endelige afgørelse.

Venlig hilsen

Simon Bach Nielsen
Miljøingeniør

Bilag 17 – § 45 vurdering fra Ringkøbing Skjern Kommune

Returadresse
Land og Vand, Landbrug
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

Holstebro Kommune

Sendt pr mail til, Sidsel Nyborg, e-mail: Sidsel.Nyborg@holstebro.dk

Ringkøbing-Skjern Kommune

Sagsbehandler
Poul Bennetzen
Direkte telefon
9974 1560
E-post
Poul.Bennetzen@rksk.dk
Dato
8. februar 2016
Sagsnummer
16-004783

Udtalelse fra Ringkøbing-Skjern Kommune jf. § 46 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1541 af 10. december 2015.

Arealudtalelse for arealer beliggende i Ringkøbing-Skjern Kommune drevet af husdyrbruget på adressen Ørvigvej 6, 7570 Vemb. Udtalelsen er gældende for følgende arealer: (angivet på bilag 1).

Arealer beliggende i Ringkøbing-Skjern Kommune drevet af husdyrbruget på Ørvigvej 6, 7570 Vemb	Marknummer ifølge ansøgning	Anvendelse
Udbringningsarealer	50, 51, 52 og 53	Svarende til 2,3 DE/ha i kvæg

1.1 Husdyrbruget på Ørvigvej 6, 7570 Vemb skal jf. ansøgningen overholde/drives med:

- På husdyrbrugets udbringningsarealer må der i alt udbringes gylle/dybstrøelse i alt svarende til 2,3 DE/ha.
- Plantedirektoratets gældende regler for landbrugsbedrifter, der må udbringe en husdyrgødningsmængde svarende til 2,3 DE/ha pr. planperiode, skal overholdes.
- Der skal etableres 14 % ekstra roer, græs, eller græsefterafgrøder (udover Plantedirektoratets til hver tid gældende krav for landbrugsbedrifter, der må udbringe en husdyrgødningsmængde svarende til 2,3 DE/ha per planperiode*). Det betyder at der i alt skal etableres 84 % roer, græs, eller græsefterafgrøder skal følge de samme betingelser som gælder jf. Plantedirektoratets krav* til de lovpligtige roer, græs, eller græsefterafgrøder.

(*: Bekendtgørelse om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.)

- Udbringningsarealernes nitratudvaskning til overfladevandet må ikke overstige, hvad der svarer til et planteavlslbrug i oplandet til Ringkøbing Fjord.

Udover de vilkår der ifølge lovgivning og diverse vejledninger (lovpligtige vilkår) skal stilles for at sikre at ovenstående overholdes, ønsker Ringkøbing-Skjern Kommune at stille følgende vilkår:

1.2 Vilkår:

- Udbringning af husdyrgødning må ikke foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen, eller dækket af sne, eller forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder.

Miljøvurdering

2.1 Generelt

Følgende vedrørende arealberegningerne er oplyst til Ringkøbing-Skjern Kommune:

	Beregning af	Resultat
Fosfor	Krav om P-overskud overholdt	Ja
	Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-0,4 Kg P
	P-tilført pr. ha/år i ansøgt drift	33,6 Kg P/ha/år
	P-fracørsel, arealvægtet gennemsnit	25,5 Kg P/ha/år
	P-overskud/ha/år for ansøgte projekt	7,1 Kg P/ha/år
Nitratberegning overfladevand	DE reduktionsprocent	55,59 %
	DE max	1,28 DE/ha
	DE reel	2,30 DE/ha
	Kg N/ha DE max	57,7 Kg N/ha
	Kg N/ha DE reel	57,7 Kg N/ha
Nitratberegning grundvand	Ansøgt	42 mg nitrat pr. liter
	Merbelastning (ansøgt - nudrift)	-2 mg nitrat pr liter

2.2 Drift

Der er stillet vilkår om det maksimale antal dyreenheder pr. hektar, der må tilføres arealerne via husdyrgødning.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at driften af arealerne, i henhold til generel lovgivning, samt stillede vilkår, er foreneligt med hensynet til beskyttelse af omgivelserne mod væsentlige gener og virkninger fra arealerne.

Der findes gravhøje på, eller ved ejendommens arealer og der gøres hermed opmærksom på, at der i henhold til § 29 f i Museumsloven ikke må foretages jordbehandling, gødes, eller plantes (herunder også juletræer og lignende) på gravhøje og inden for en afstand af 2 m fra dem. Jf. § 18 i Lov om naturbeskyttelse må der endvidere ikke etableres ny beplantning, eller foretages lignende ændringer i tilstanden af arealet inden for 100 m afstand fra gravhøje, medmindre Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler dispensation hertil.

2.2.1 BAT – bedste tilgængelige teknik

BAT er at betragte som en generel ikke stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme, eller for den sags skyld robuste omgivelser, ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT.

Udbringning af husdyrgødning

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de generelle regler i husdyr- og husdyrgødningsbekendtgørelsen for udbringning af husdyrgødning, som værende tilstrækkelige til at opfylde kravene til BAT for udbringning.

Ringkøbing-Skjern Kommune anser det for værende BAT, at man tager højde for udbringningsarealernes fysiske karakter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Dvs., eksempel jordtype, struktur og hældning samt forhold som regn, vanding og sædskifte.

Der er stillet vilkår om, at udbringning af husdyrgødning ikke må foretages på frossen, vandmættet, oversvømmet, eller snedækket jord, samt forud for varsling om kraftig regn/nedbør. Vilkåret er stillet for at reducere unødigt forurening af vandmiljøet.

2.3 Natur og vand

2.3.1 International natur – beskrivelse

De internationale naturbeskyttelsesområder, er en samlet betegnelse for EF-Habitatområder, EF-Fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder. Hvert internationalt naturbeskyttelsesområde består af et, eller flere af disse udpegede områder.

Målsætningen for Habitat- og Fuglebeskyttelsesområderne er at sikre, eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, de er udpeget for. For Ramsarområder er målsætningen, at beskyttelsen fremmes.

En art anses for at have gunstig bevaringsstatus, når undersøgelser peger på, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv som levedygtig bestand, samt artens udbredelsesområder sandsynligvis ikke er i tilbagegang.

Nærmeste internationale naturområder er habitatområde Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord, som ligger 4,1 km fra husdyrbrugets arealer. Alle arealerne i Ringkøbing-Skjern kommune ligger i oplandet til Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord.

For beskrivelser af de internationale naturområder henvises til Naturstyrelsens hjemmeside (www.naturstyrelsen.dk)

2.3.2 Vandmiljøet

En del af husdyrbrugets arealer ligger ved, eller i oplandet til vandløb.

Det er kommunens vurdering, at almindelig landbrugsdrift på vandløbsnære arealer ikke vil påvirke vandløbskvaliteten i væsentlig grad. Med kravene om 2 meter randzoner langs væsentlige vandløb, vil påvirkningen på vandløb fra landbrugs relateret arealdrift være yderst minimal.

2.3.3 Jordtype og eventuelle dræn

Ejendommens ejede/forpagtede udbringningsarealer i Ringkøbing-Skjern Kommune består af i alt 15,77 ha og arealerne er, ifølge ansøgningen, beliggende på (JB1) jorde. Ingen af arealerne er ifølge ansøgningen dræned.

2.3.4 Sædskifte

På alle marker er der valgt et K12 sædskifte, hvilket svarer til referencesædskiftet for disse arealer.

På alle marker er der valgt et K12 sædskifte, hvilket svarer til referencesædskiftet for husdyrbruget i kraft af, at husdyrbruget anvender et forhøjet harmonital på 2,3 for visse kvægbedrifter.

Eftersom ansøger har valgt at anvende et forhøjet harmonital fastlåses referencesædskiftet til K12, og der er ikke mulighed for at anvende ændrede sædskifter som virkemiddel.

2.3.5 Bilag IV-arter

Ringkøbing-Skjern Kommune har ingen aktuelle registreringer af plantearter, der står på Habitatdirektivets Bilag IV, på ejendommens udbringningsarealer. Det er endvidere Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at plantearterne næppe findes på udbringningsarealerne.

Følgende dyrearter kan tænkes, at forekomme i Ringkøbing-Skjern kommune: Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse, samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde, eller opholdssted i habitater tilknyttet, eller i nærheden af udbringningsarealerne:

- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Markfirben: Er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter: Kan være tilknyttet nærområdet vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges, eller gror til.
- Spidssnudet frø og strandtudse: Kan forekomme i nærområdet vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer. Padde påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges eller ændrer karakter.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af arealerne i Ringkøbing-Skjern Kommune ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

2.3.6 Risikoarealer

Landbrugsdriften på arealer, som enten skråner, eller afvandes, bør tilrettelægges således, at fosfortilførslen til vandområderne minimeres.

Der er ingen af ejendommens udbringningsarealer, som skråner 6 grader, eller derover mod vandområder. Det er derfor vurderet, at der ikke er særlig risiko for overfladestrømning af fosfor fra ejendommens udbringningsarealer til vandmiljøet.

2.3.7 Fosforbelastning til vandområde

Ifølge ansøgningen afvander udbringningsarealerne i Ringkøbing-Skjern kommune til Natura 2000-området Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord.

Ifølge ansøgningen ligger alle af udbringningsarealerne i Ringkøbing-Skjern Kommune i "P-klasse 0". Disse arealer udløser derfor ikke som udgangspunkt skærpede krav til ejendommens fosforoverskud, idet de generelle harmoniregler generelt anses tilstrækkelige til beskyttelse af Natura 2000-området mod fosfortilførsel fra arealerne.

Fosforoverskuddet overholdes på bedriftsniveau og der stilles derfor ikke vilkår vedr. fosfor. Ringkøbing-Skjern kommune forventer, at Holstebro kommune medtager arealerne i Ringkøbing-Skjern kommune i den samlede vurdering af projektets påvirkning af Natura-2000 områderne.

2.3.8 Nitrat til overfladevand

Alle udbringningsarealer i Ringkøbing-Skjern Kommune ligger i oplandet til Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord, som er et kvælstofsårbart Natura 2000-område. Udbringningsarealerne ligger dog ikke i nitratklasserne I, II eller III, hvilket betyder, at nitratudvaskningen fra arealerne til overfladevandet som udgangspunkt er reguleret af de generelle harmoniregler, som ifølge ansøgningen er overholdt.

Ifølge ansøgningen kan der på bedriftens udbringningsarealer tillades et husdyrtryk på 1,28 DE/ha, hvilke svarer til, at kvælstofbelastningen til overfladevandet (DE_{max}) er 57,7 kg N/ha/år. Det ansøgte husdyrtryk er 2,30 DE/ha, hvilke svarer til at kvælstofbelastningen til overfladevandet (DE_{reel}) er 57,7 kg N/ha/år.

Der er anvendt et virkemiddel i form af 14% ekstra efterafgrøder til at reducere den reelle udvaskning til overfladevandet. Ringkøbing-Skjern kommune forventer derfor, at Holstebro kommune stiller vilkår om virkemiddel (14% ekstra efterafgrøder) ud over det generelle krav om efterafgrøder.

Udbringningsarealerne i Ringkøbing-Skjern Kommune er beliggende i oplandet til Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord, hvor husdyrtrykket har været stigende siden 2007 og hvor nitratudvaskningen derfor skal reduceres til hvad der svarer til et planteavlbrug. Ringkøbing-Skjern Kommune forventer derfor, at Holstebro Kommune med vilkår sikrer, at husdyrbrugets nitratudvaskning til overfladevandet ikke overstiger, hvad der svarer til et planteavlbrug.

2.3.9 Ammoniak

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er registreret som beskyttede naturtyper.

Mark 52 grænser op/ligger umiddelbart op til § 3-beskyttede naturområder (se bilag 2). Der er tale om § 3 eng.

Mark 52 skråner **ikke** mere end 6 grader ned mod § 3-beskyttet natur og det er derfor Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke vil være væsentlig risiko for, at overfladestrømning vil påvirke den § 3-beskyttede natur.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på den baggrund, at § 3 naturområdet ikke vil blive væsentlig påvirket af udbringning af husdyrgødning på de nærliggende markarealer, og at

de generelle regler for udbringning er tilstrækkelige til at beskytte området imod påvirkning af tilstanden.

Der er ingen af udbringningsarealerne, der grænser umiddelbart op til Natura 2000 naturområder, som er ammoniakfølsomme (Kategori 1 natur). Kommunen vurderer, at de generelle regler for udbringning af husdyrgødning er tilstrækkelige til at beskytte §3 områderne imod tilstandsændringer og væsentlig påvirkning.

Herudover er det Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er andre naturområder, herunder andre Natura 2000-områder, der ikke er beskyttet tilstrækkeligt mod ammoniak fra den ansøgte arealdrift. Vurdering er baseret på baggrund af de store afstande til de andre naturområder.

2.3.10 Grundvand:

Arealerne ligger i område med særlig drikkevandsinteresser. Udbringningsarealerne i Ringkøbing-Skjern kommune ligger i indvindingsområde til Lybæk Vandværk.

Ved mark nr. 53 er der en markvandingsboring. Ved boringer, jf. § 8, stk. 4 i bekendtgørelsen om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land, skal der holdes et fredningsbælte omkring borestedet på mindst 10 m for almene vandforsyningsboringer og på mindst 5 m for ikke-almene vandforsyningsboringer.

Det vil sige, at der skal holdes en sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandboringen på mindst 5 meter. Opblanding og opbevaring af bekæmpelsesmidler, herunder tom emballage, samt andre stoffer, der kan forurene grundvandet, er heller ikke tilladt inden for fredningsbæltet.

Beskyttelsen af grundvandet mod nitratudvaskning fra rodzonen er i husdyrloven rettet mod de nitratfølsomme indvindingsområder.

Ifølge ansøgningen ligger 2,72 ha af husdyrbrugets ejede/forpagtede udbringningsarealer i Ringkøbing-Skjern kommune i nitratfølsomme indvindingsområder (se bilag 1)

Udbringningsarealerne er derfor omfattet af et skærpet beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen fra rodzonen.

Ifølge ansøgningen skal der anvendes projektilpasning i form af, 14 % ekstra efterafgrøder, hvilke skal regnes udover Plantedirektoratets krav og på hele efterafgrødegrundlaget.

Beregningerne i ansøgningen viser, at nitratudvaskningen ved anvendelse af projektilpasningen vil være 42 mg nitrat/l på udbringningsarealerne i det nitratfølsomme indvindingsområde, og merbelastningen vil være -2 mg nitrat/l. Beskyttelsesniveauet for det nitratfølsomme indvindingsområde i Ringkøbing-Skjern Kommune er således overholdt ved anvendelse af projektilpasning.

På udbringningsarealerne uden for nitratfølsomme indvindingsområder er beskyttelsesniveauet for nitratudvaskningen til grundvandet harmonigrænsen, hvilket ifølge ansøgningen er overholdt

Da beskyttelsesniveauerne er overholdt, vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig nitratpåvirkning af grundvandet i Ringkøbing-Skjern Kommune herunder de nitratfølsomme indvindingsområder.

2.4 Projektets sandsynlige miljøpåvirkning

Der vil sandsynligvis ske en påvirkning af det omgivende miljø, men det er vurderet ud fra ovenstående, at påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet ikke vil være af sådant omfang, at driften af arealerne vil få væsentlig indflydelse på miljøet, idet alle lovpligtige beskyttelsesniveauer er overholdt.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ikke en viden, der kan begrunde at de generelle beskyttelsesniveauer skal skærpes yderligere, idet det og de stillede vilkår vurderes tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod væsentlige virkninger som følge af driften af arealerne.

2.5 Konklusion

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

- Ansøgt arealdrift i Ringkøbing-Skjern Kommune kan godkendes, idet driften herunder afsætning af husdyrgødning ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af § 7 beskyttede naturområder, Natura 2000 områder overbelastet med fosfor (Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord), kvælstofsårbare Natura 2000-områder (Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord), grundvand herunder nitratfølsomme indvindingsområder samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at arealdriften i Ringkøbing-Skjern Kommune ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

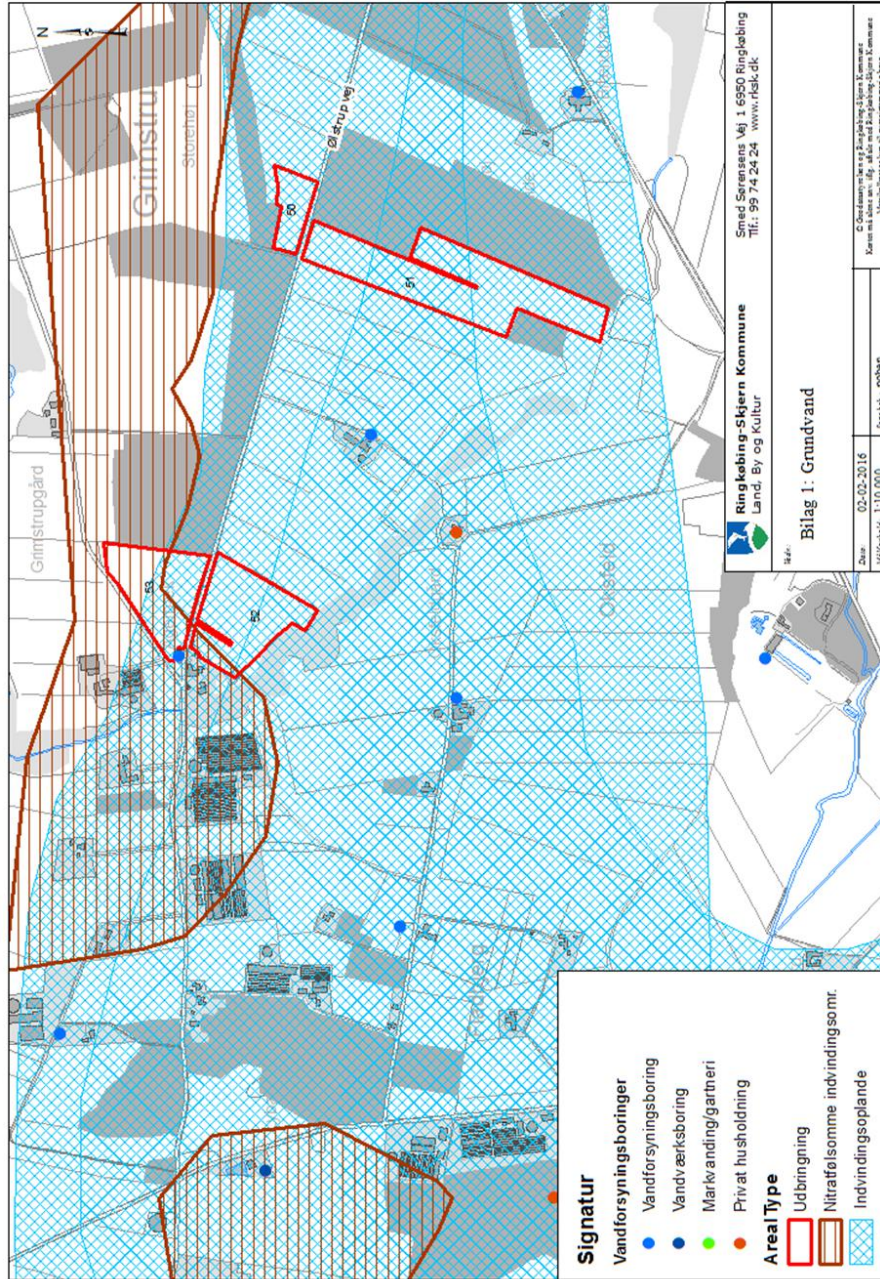
Endvidere er det vurderet, at den ansøgte arealdrift i Ringkøbing-Skjern Kommune ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

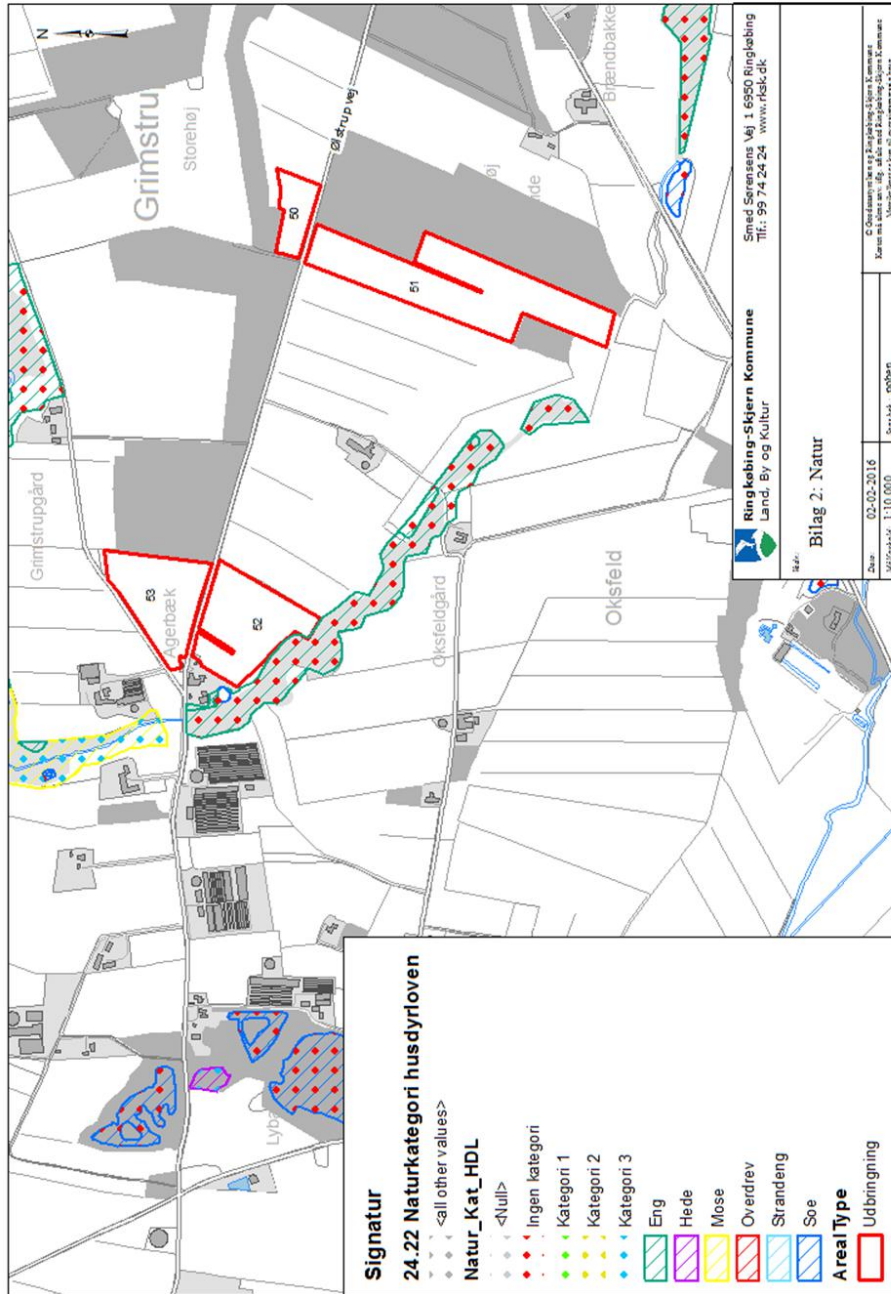
- Der anvendes den bedst tilgængelige teknik til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

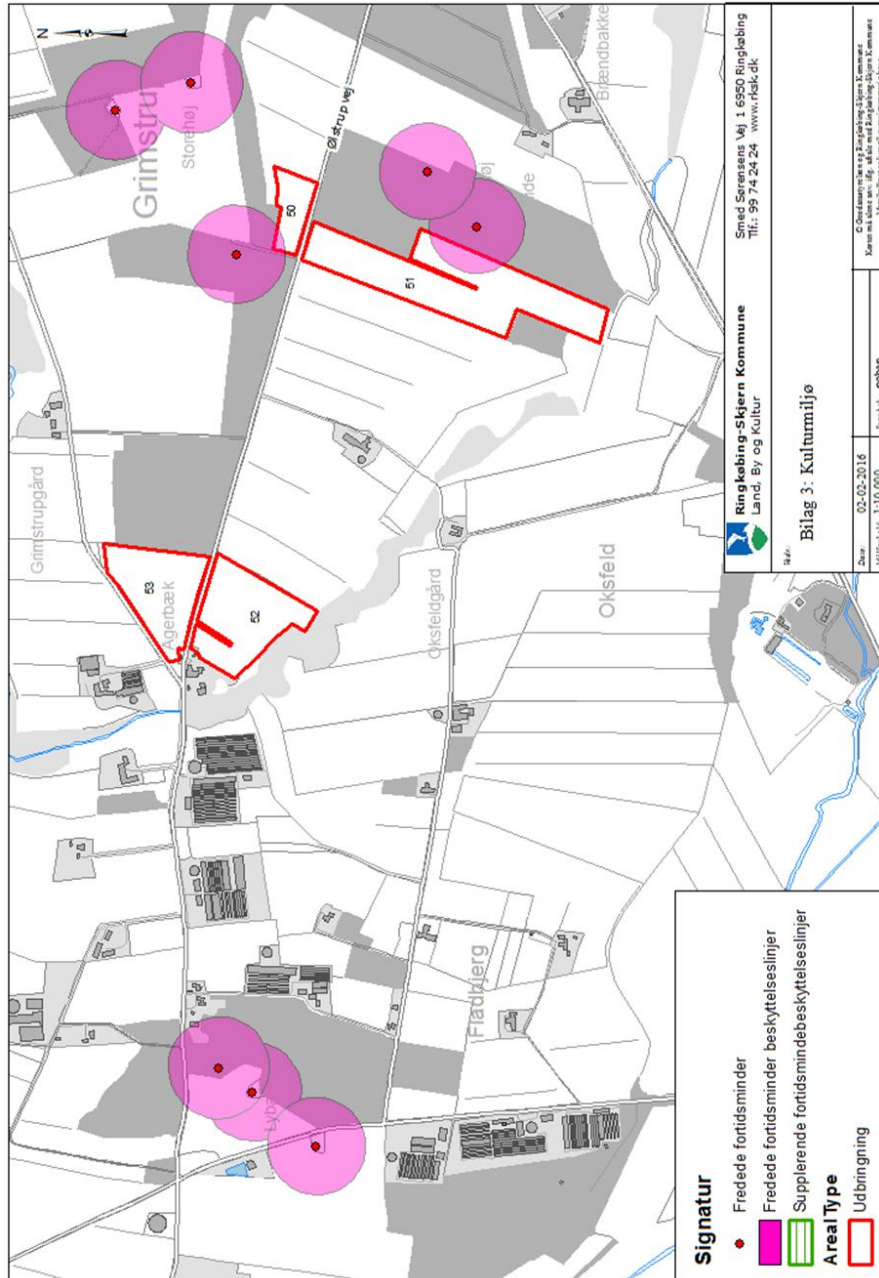
Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Bilag 18 – Appendiks 1 - Natura 2000-vandopland Nissum Fjord - status for udpegningsgrundlag samt forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau

Hvilken beskyttelse gælder for oplandet

Der er to niveauer af beskyttelse i husdyrloven. Der er et generelt niveau, der anvendes, når påvirkningen med næringsstoffer fra oplandet har været faldende siden 2007 og et skærpet niveau, der gælder, hvis påvirkningen er steget.

Der fremgår af miljøstyrelsens vejledning, at påvirkningen af næringsstoffer ikke er steget, hvis produktionen af husdyr i oplandet ikke er steget siden 2007.

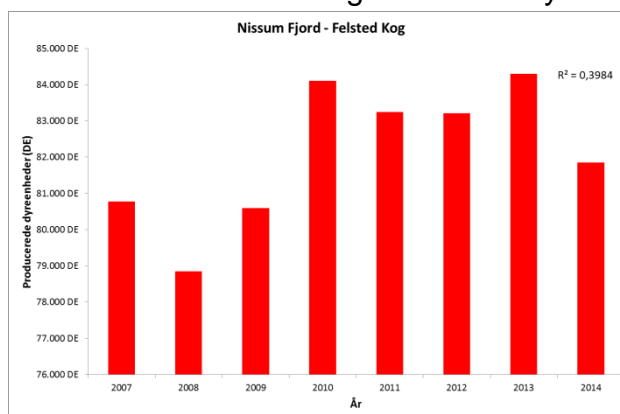
Holstebro Kommune vurderer, at husdyrholdet i oplandet til Felsted Kog har været stigende siden 2007. Holstebro Kommune vurderer derfor, at husdyrlovens skærpede beskyttelsesniveau gælder for denne miljøgodkendelse.

Det skærpede beskyttelsesniveau betyder, at ansøger skal vise, at det miljøgodkendte projekt ikke udleder mere nitrat til fjorden end et plantebrug, der dyrker et areal af samme størrelse.

Hvordan har produktionen af husdyr udviklet sig siden 2007

Miljøstyrelsen har den 10. december 2014 offentliggjort nye tal for produktionen af husdyr i kystoplande. Hvis den såkaldte "forklaringsgrad(R^2)" er over 0,5, så skal kommunen vurdere udviklingen ud fra en metode kaldet "liniær regressionsanalyse".

Holstebro Kommune har beregnet forklaringsgraden til 0,4, jvf. figur 1. Dette betyder, at udviklingen beregnes som forskellen mellem produktionen i 2007 og tidspunktet for indsendelse af ansøgningen. I 2014 blev der produceret 81.850 DE og i 2007 blev der produceret 80.776 DE. Dyreholdet er i perioden steget med 1.075 DE, hvilket svarer til en relativ stigning på 1,3 %.

Figur Error! Main Document Only.. Udviklingen i producerede dyreenheder i oplandet til Felsted Kog i Nissum Fjord.

Hvorfor beskyttes Nissum Fjord

Nissum Fjord, inkl. den yderste del af Storå, samt området omkring Indfjorden og Tangsø er i udpeget som natura 2000 område nr. 65. Fjorden er beskyttet som habitat- (H58), fuglebeskyttelse- (F38) og ramsarområde (R4).

Nissum Fjord er opdelt i tre bassiner. Fjordens nordvestlige del forbindes med Vesterhavet gennem slusen ved Thorsminde, og fjorden er en lukket såkaldt fjord. Storåen løber ud i det inderste bassin, der kaldes Felsted Kog. I natura 2000 sprog er Felsted Kog udpeget som en kystlagune (naturtype 1150). I vandplanen er det

beskrevet, at miljøforholdene ikke har det godt, da området påvirkes af for store mængder næringsstoffer såsom nitrat (N) og fosfor (P).